

روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک

فشرده گزارش

mandelbaum *verlag*

mandelbaum *verlag*

روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک

مسیری گفت‌وگو برای افغانستان دموکراتیک:
نگاهی به روند ویانا

تهیه‌کننده گزارش:
ضیاگل سلجوقی

ویراستاران:
منیژه باختری، جمیله زهما، پرویز کاوه،
نورصفا، کریستیان ریدر

مشاوران:
کریستیان ریدر، نورصفا،
ولفگانگ پتریچ

شابک: 3-121-99136-3-978

ناشر ماندلباوم ، وین ۲۰۲۵
تمامی حقوق محفوظ است

طراحی گرافیک: کفین میترگا
چاپ: ۲۵۰ جلد

حامی: بنیاد آر. دی ویانا
بنیاد -تحقیق، توسعه و حقوق بشر

RD Foundation Vienna
Research | Development | Human Rights

Homepage: www.vienna-process.org

E-Mail: viennaprocess.afghanistan@gmail.com

فهرست مطالب

7	پیش‌گفتار
7	کریستیان رید
11	دادفر رنگین سپنتا
14	نور صفا
17	احمد مسعود
20	داود ناجی

24	مقدمه و تاریخچه روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک
----	--

28	کنفرانس‌های روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک
----	---

	کنفرانس اول, September 15–17, 2022,
30	بیانیه اولین کنفرانس روند ویانا
	کنفرانس دوم, April 24–26, 2023,
34	بیانیه دومین کنفرانس روند ویانا
	کنفرانس سوم, December 3–5, 2023,
41	بیانیه سومین کنفرانس روند ویانا
	کنفرانس چهارم, June 24–26, 2024,
47	بیانیه کنفرانس روند ویانا
	کنفرانس پنجم, Feb. 18–19, 2025,
57	بیانیه پنجمین کنفرانس روند ویانا

69	نقشهٔ راه روند ویانا برای غلبه بر بحران در افغانستان
74	افقهای نو برای برونرفت افغانستان از بحران
83	اصول اساسی نقشهٔ راه روند ویانا
83	I. بخش سیاسی
104	II. روابط بین الملل
110	III. حقوق بشر
115	IV. چشم انداز اقتصادی و توسعهٔ پایدار

پیشگفتارها

کریستیان ریدر

رئیس بنیاد خصوصی RD ویانا برای تحقیق، توسعه و حقوق بشر - حمایت از پروژه‌های حقوق مدنی، برنامه‌های پناهندگان، مددکاری اجتماعی، ابتکارات هنری و علمی و انتشارات. او در رشته علوم سیاسی تحصیل کرده و مشاور، نویسنده و استاد بازنشسته دانشگاه است. او به عنوان یکی از بنیانگذاران کمیته امداد اتریش برای پناهندگان افغان در سال ۱۹۸۰ است، بعدها کتاب‌های تحلیلی در مورد تجربیات خود در آنجا و پروژه‌های تحقیقاتی در سوریه، لیبی و اوکراین منتشر کرده.

مسیری به سوی افغانستان دموکراتیک: تاریخچه روند ویانا
روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک، حاصل گفت‌وگوهای فشرده میان چهره‌های برجسته‌ی اهل افغانستان در تبعید است که به ابتکار فعالان «کمیته امداد اتریش برای افغانستان» (ARC) آغاز شد. این سازمان غیردولتی، که در واکنش به تهاجم شوروی تأسیس گردیده بود، از سال ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۴ فعالیت داشت و در زمینه‌ی کمک‌های بشردوستانه به پناهندگان افغان در پاکستان و در داخل افغانستان فعالیت می‌کرد. در اوج فعالیت خود، ARC تا ۴۰۰ کارمند از افغانستان داشت، که نیمی از آنان را زنان تشکیل می‌دادند و در برنامه‌های حیاتی مانند مراقبت‌های

اولیه‌ی بهداشتی، برنامه‌های حمایتی مادر و کودک، بهداشت عمومی، آموزش‌های حرفه‌ای، تحصیل و پروژه‌های کشاورزی در افغانستان مشارکت داشتند.

این برنامه‌ها توسط سازمان‌های امداد رسانی اروپایی، دولت اتریش و سازمان ملل متحد با بودجه‌ای در حدود ۳۰ میلیون یورو تأمین مالی می‌شدند. علی‌رغم این کوشش‌ها؛ اما روابط بلندمدتی که در نتیجه‌ی این تلاش‌ها شکل گرفته بود، بار دیگر با تسلط دوباره‌ی طالبان در اسد ۲۰۲۱ از هم گسیخت و امیدها برای آینده‌ی ثبات افغانستان نابود گردید.

اما این وضعیت اسفبار و ناامیدکننده بدان معنا نبود و نیست که نباید هیچ تلاشی صورت گیرد و یا هر تلاشی با شکست مواجه خواهد شد. به همین دلیل، در پاسخ به این بحران، پروفیسور کریستیان ریدر، آقای نور صفا و خانم فهیمه زهما — بنیان‌گذاران روند ویانا — برای فعال‌سازی جامعه‌ی گسترده‌ی افغان‌های تبعیدی و یافتن راه‌حل‌های صلح‌آمیز به سرعت اقدام کردند. آرمان‌های دموکراتیک این گروه در کتاب‌های ریدر درباره‌ی تاریخ افغانستان مستند شده است، از جمله آخرین اثر (سال‌های پرتلاطم) او که به زبان فارسی نیز ترجمه شده است. این کتاب، با همکاری استاد برجسته سابق دانشگاه کابل، علی محمد زهما (۱۹۲۸-۲۰۱۸)، به بررسی مسائل کشور می‌پردازد.

برای حفظ استقلال از نفوذ دولت‌ها، روند ویانا توسط بنیاد خصوصی RD ویانا - پژوهش، توسعه و حقوق بشر، تأمین مالی شده است. این بنیاد من و همسرم اینگرید ریدر، برای حمایت از پروژه‌های جامعه‌ی مدنی تأسیس شده و از ابتکارات مختلفی همچون انتشار کتاب‌های افغان و پلتفرم آنلاین جاده ابریشم

- که صدایی رسا برای دموکرات‌های افغان در تبعید است - پشتیبانی کرده است.

تیم برگزارکننده و برقرارکننده‌ی ارتباطات بین المللی پنج کنفرانس وین از سال ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵، علاوه بر بنیان‌گذاران، از کوشش‌های دو کارشناس برجسته نیز بهره برده است: خانم منیژه باختری، سفیر و نماینده‌ی دائم افغانستان در اتریش و دکتر ولفگانگ پتریچ، دیپلمات پیشین اتریشی و رئیس مؤسسه‌ی امور بین‌الملل اتریش. تجربه‌ی گسترده‌ی این دو و بنیانگذاران که از دوران تهاجم شوروی در دهه‌ی ۱۹۸۰ آغاز شده، عمق و بینش ارزشمندی به این تلاش‌ها بخشیده و سنت دیرینه‌ی ویانا و نقش اتریش در تلاش‌های صلح‌آمیز، به‌ویژه در خاورمیانه، را احیا کرده است.

موفقیت چشمگیر این ابتکار خصوصی، پتانسیل جامعه‌ی مدنی را نشان می‌دهد و بر نیاز به مشارکت گسترده‌تر آن در تلاش‌های جهانی تأکید می‌کند. نتیجه‌ی این گفت‌وگوهای فشرده، اکنون به‌صورت یک «نقشه راه» برای گام‌های بعدی به‌سوی آینده‌ی بهتر و حمایت دوباره‌ی جامعه‌ی جهانی درآمده است. این واقعیت که این ابتکار مورد توجه و پذیرش شورای امنیت سازمان ملل، مجلس نمایندگان ایالات متحده آمریکا (قطعنامه H.Res.1433 — کنگره ۱۱۸ام (۲۰۲۳-۲۰۲۴)) و نهادهای اتحادیه اروپا قرار گرفته، روزنه‌ای از امید را نوید می‌دهد. هدف بنیادی، رسیدن به صلح پایدار و تشکیل یک جامعه‌ی سیاسی باثبات و همگرا از طریق گفت‌وگو و عقلانیت و پذیرش واقعیت‌های افغانستان است.

قصد اصلی تلاش‌های ما حمایت از حقوق بشر جهانی است. بنابراین، ما به دنبال فعال‌سازی نیروهای دموکراتیک و مقابله

با تمام اشکال رادیکالیسم خصمانه هستیم. از آنجا که جوامع اسلامی محور مانند افغانستان اغلب قربانی چنین نیروهای تمامیت خواه می شوند، بسیار مهم است که از گروه های حقوق مدنی حمایت شود و توانایی آنها برای تأثیرگذاری بر سیاست های ملی در جهت جوامعی بازتر، صلح با همه اقلیت ها و همسایگان، و همکاری بین المللی تقویت گردد. با توجه به بحران های جاری در خاورمیانه، دولت های منطقه ای بیشتری به این نتیجه رسیده اند که حمایت از افراط گرایان مسلح آینده ای مثبت را تضمین نمی کند.

حتی افغانستانی منزوی که پس از دهه ها جنگ وحشتناک تحت حکومت یک رژیم تمامیت خواه قرار گرفته است، هرگز بهبود نخواهد یافت. روند ویانا برای افغانستانی دموکراتیک تلاش کرد تا این فرصت ها را زنده نگه دارد - به عنوان نقطه شروعی برای ابتکارات بیشتر توسط نمایندگان جسور در تبعید.

پروفسور دکتر کریستیان ریدر، رئیس بنیاد RD ویانا

دادفر رنگین سپنتا

یک سیاستمدار افغان است که اخیراً به عنوان مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور حامد کرزی خدمت کرده است. او در بن، آلمان زندگی می‌کند. پیش‌تر، از آوریل ۲۰۰۶ تا ژانویه ۲۰۱۰ وزیر امور خارجه افغانستان بود. او علوم سیاسی را در دانشگاه آنکارا تحصیل کرد و سپس به عنوان استاد یار علوم سیاسی در دانشگاه فنی آخن (RWTH Aachen) مشغول به کار شد. دکتر اسپنتا همچنین به عنوان سخنگوی ائتلاف برای دموکراسی در افغانستان فعالیت داشت، در حزب سبز آلمان فعال بود، و پس از سقوط طالبان، مدتی کوتاه در دانشگاه کابل تدریس کرد. در سال ۲۰۱۷، او خاطرات خود را تحت عنوان «سیاست افغانستان» منتشر کرد.

به قدرت رسیدن طالبان در ۲۴ اسد ۱۴۰۰-۱۵ آگوست ۲۰۲۱، دور از انتظار نبود، با این حال، واکنش عمیقی را برانگیخت و باعث تحولات قابل توجهی در بخش‌های مختلف جامعه افغانستان شد و در سطح بین‌المللی نیز طنین‌انداز گردید. بازیگران اصلی به اصطلاح «روند صلح دوحه» از سیاست‌های مخرب، اساساً عقب‌گرایانه و سبوعانه طالبان غافلگیر شدند. تحویل دولت و جامعه به طالبان یک رویداد عمیقاً غم‌انگیز برای مردم افغانستان بود. برعکس، این نتیجه، گواه انکارناپذیری از شکست جامعه بین‌المللی و فقدان یک استراتژی مشخص و هدفمند آنها در افغانستان بود.

در آغاز، مداخله جامعه جهانی در افغانستان و متعاقباً خروج سربازان بین‌المللی و کارکنان غیرنظامی آنها، فقدان آشکار استراتژی‌های منسجم و اقدامات کافی برای آرام کردن ملت و تحکیم ثبات در کشور، احساس می‌شد.

در چشم‌انداز ژئوپلیتیکی معاصر، که با نظم جهانی در حال تغییر مشخص می‌شود، ضرورت همبستگی با افغانستان مستلزم درجه‌ای ستودنی از شکیبایی سیاسی و اخلاقی است. این ملت که نزدیک به نیم قرن در منجلا ب درگیری و خشونت بوده است، گواهی بر چالش‌های عمیق ارائه پشتیبانی و کمک در مواجهه با سختی‌های مداوم است.

در چنین فضای سیاسی، حلقه کوچکی از دوستان افغانستان و شهروندان افغانستان در وین گرد هم آمدند تا در مورد چگونگی فراهم کردن زمینه و صدایی برای دموکرات‌های افغان، یا طرفداران دموکراسی در افغانستان، فعالان حقوق بشر و شهروندان آزادی‌خواه افغانستان برای بحث در مورد مشکلات کشورشان، یافتن و تقویت نقاط مشترک و فکرکردن به راه‌های برون‌رفت، بحث کنند.

سپس شرکت‌کنندگان به مستندسازی ارزش‌ها و هنجارهای اساسی دموکراسی، حاکمیت قانون، عدالت اجتماعی و مشارکت سیاسی و اجتماعی برای مردان و زنان در افغانستان، همان‌طور که در «نقشه راه» مصوب آمده است، پرداختند. این نقشه راه به بازیگران سیاسی مربوط افغان و بین‌المللی ارائه شد و واکنش‌ها به این مفهوم مثبت و انگیزه‌بخش بود.

حضور و مشارکت فعال نمایندگان برجسته آزادی‌خواهان افغانستان، فعالان حقوق زنان، فعالان حقوق بشر و نمایندگان جامعه مدنی در جلسات وین، و مهم‌تر از همه، تداوم و ارتقای

فعالیت‌ها در این چارچوب، نشانگر تعهد راسخ شرکت‌کنندگان این روند است.

از همان ابتدا، من در این فرآیند مشارکت داشته‌ام و احساس می‌کنم که موظفم در چارچوب توانایی‌های محدودم، همچنان در آن حضور داشته باشم.

ضروری است که همه هموطنان دموکرات ما نقشی فعال در این فرآیند ایفا کنند. حل چالش‌های پیش روی ملت ما نمی‌تواند توسط یک گروه واحد یا از طریق یک شکل ساده از مقاومت حاصل شود. برای دستیابی به این هدف، به کارگیری یک دسته‌بندی متنوع و خلاقانه از مقاومت ضروری است. فرآیند دستیابی به آزادی و دموکراسی اغلب طولانی و دشوار است و مستلزم درجه‌ای از صبر استراتژیک است. به نظر من، یک پلتفرم گفتمانی و صلح‌آمیز باید رویکردی کثرت‌گرا و فراگیر داشته باشد و نسبت به همه اشکال مقاومت، تحمل و صداقت نشان دهد.

بدیهی است که حجم قابل‌توجهی از کار باید تکمیل شود. با توجه به این ملاحظات، آرزوی قلبی من این است که همه کسانی که در این تلاش‌ها مشارکت دارند، به موفقیت بی‌قید و شرط دست یابند.

داکتر رن‌گین دادفر سپنتا

بن، 1.7.2025

نور صفا

نور صفا در سال ۱۹۷۷ از افغانستان به وینا آمد تا تحصیل کند. پس از گذراندن دوره زبان آلمانی، در کالج مودول وینا در رشته مدیریت بازرگانی و گردشگری (کارشناسی) تحصیل کرد. پس از پایان موفقیت آمیز تحصیلاتش، به عنوان مدیر در شرکت‌های مختلف تجاری در وینا فعالیت داشت. از سال ۸۱/۱۹۸۰، به عنوان هماهنگ‌کننده برای کمیته امداد اتریش برای پناهندگان افغان در پیشاور، پاکستان کار کرد. او در سال ۱۹۸۴ با فهیمه زهما ازدواج کرد.

از سال ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۰، علوم سیاسی را در دانشگاه وینا تحصیل کرد. از سپتامبر ۱۹۹۰ تا پایان سال ۱۹۹۴، دوباره به عنوان هماهنگ‌کننده و سخنگوی هیئت مدیره کمیته امداد اتریش برای پناهندگان افغان (ARC) در پاکستان فعالیت داشت. به توصیه سفیر اتریش، پس از قبولی در آزمون ورودی، در آوریل ۱۹۹۶ به وزارت خارجه اتریش در وینا پیوست و تا سال ۲۰۱۸ در آنجا خدمت کرد.

او به عنوان دیپلمات اتریشی، در کشورهای چون نیویورک (آمریکا)، پرتوریا (آفریقای جنوبی) و تهران (ایران) خدمت کرد. از سال ۲۰۱۹ بازنشسته شده است. او یکی از اعضای بنیان‌گذار روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک است.

شمع امید برای آزادی

پس از به قدرت رسیدن طالبان در افغانستان در آگوست ۲۰۲۱، ما در نظر داشتیم که تمام گروه‌های مخالف طالبان را در وینا

گردهم آوریم تا پاسخی واحد به بحران کشورمان ارائه دهیم. از سال ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵، ما پنج کنفرانس برگزار کردیم که نقشه راه جامع و مشترکی برای آینده افغانستان ایجاد کرد.

روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک، تا ۵۰ گروه مخالف طالب را در این گردهمایی‌ها متحد کرد و در پنجمین و آخرین کنفرانس ما به اوج خود رسید. از طریق گفت‌وگو و همکاری پایدار، ما پایه اساسی برای احیای افغانستان دموکراتیک را ایجاد کرده‌ایم.

از همه شرکت‌کنندگان کنفرانس که در تدوین نقشه راه دقیق به ما کمک کردند و همچنین از کسانی که در چهار کمیته کاری روند ویانا خدمت کردند، عمیق‌ترین قدردانی خود را ابراز می‌کنم. فداکاری و تلاش‌های خستگی‌ناپذیر شما در موفقیت ما نقش اساسی داشته است. قدردانی ویژه از اعضای کمیته اجرایی ما که رهبری آنها در طول این سفر بسیار ارزشمند بود، دارم.

از سفیر افغانستان بانو منیژه باختری و تیم ایشان، جناب دکتر ولفگانگ پتریش، و بانو انجنیر ضیاگل سلجوقی به خاطر حمایت و تخصص بی‌دریغ‌شان صمیمانه قدردانی می‌کنم.

مهمتر از همه، باید از پروفیسور کریستیان ریدر و بانو اینگرید ریدر که حمایت مالی سخاوتمندانه آنها برگزاری این کنفرانس‌ها را ممکن ساخت، قدردانی می‌کنم. بدون تعهد آنها به آرمان ما، این کار حیاتی نمی‌توانست انجام شود.

درحالی‌که این مرحله از روند ویانا را به پایان می‌رسانیم، بهترین آرزوهای خود را برای همه دست‌اندرکاران ابراز می‌کنم و تعهد مشترک خود را به اصولی که ما را متحد می‌کند، تجدید می‌کنم.

لازم به ذکر است که روند ویانا فعالیت‌ها و کارهای خود را بدون هیچ گونه دخالت یا کمکی از سوی دولت‌ها یا سازمان‌های مخفی انجام داد و همه شرکت‌کنندگان داوطلبانه کار کردند.

نور صفا

از بنیانگذاران روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک ویانا، جون

۲۰۲۵

جبهه‌ی مقاومتِ ملّی افغانستان، اوّلین جبهه‌ی سیاسی و نظامی‌ست که علیه تروریزم و برای نجات افغانستان پس از آگُست 2021 قد برافراشت، و پس از آن، به مرحله‌ی سیاسی با تعهّد قوی به دموکراسی، حقوق بشر، شهروندی و ایجاد یک دولت همه‌شمول، پا گذاشته است.

جبهه‌ی مقاومتِ ملّی با این باور هدایت می‌شود که حقوق و کرامت مردم افغانستان تحت حاکمیت گروه تروریستی طالبان، به‌طور سیستماتیک و فراگیر، نقض شده است. امروز، افغانستان بار دیگر به پناهگاه امنی برای بیش از ۲۱ سازمان تروریستی بین‌المللی تبدیل شده است. در پاسخ، جبهه‌ی مقاومتِ ملّی، به مبارزه‌ی خود - چه از نظر نظامی و چه از نظر سیاسی - با تکیه بر ارزش‌های دموکراتیک و انسانی ادامه می‌دهد.

جبهه‌ی مقاومتِ ملّی افغانستان در کنار مقاومت نظامی خود برای سرنگونی رژیم تروریستی طالبان و ایجاد یک نظام دموکراتیک مبتنی بر اراده‌ی سیاسی مردم افغانستان، از اصول گفت‌وگو، مدارا و همزیستی حمایت می‌کند. ما از هیچ تلاشی برای مشارکت در فرآیندهای سیاسی معنادار و متعهّد به مصالح و منافع علیای افغانستان، دریغ نکرده‌ایم. بااین‌حال، طالبان با مطلق‌گرایی و رد تنوّع سیاسی و فرهنگی افغانستان، همچنان با گفت‌وگو و کثرت‌گرایی دشمنی می‌کنند و واقعیت‌های متکثّر جامعه‌ی افغانستان را انکار می‌نمایند.

با همین روحیه است که جبهه‌ی مقاومتِ ملّی به‌طور فعال در پنج دور از روند ویانا شرکت کرده و با رهبرانِ سیاسی

افغانستان، سازمان‌های مدنی، جنبش‌های اجتماعی و دیگر بازیگران دموکراتیک، همکاری کرده است تا راه را برای یک نقشه‌ی راه جامع به سوی آینده افغانستان هموار کند.

روند ویانا به‌عنوان یک دستاورد سیاسی مهم و بستری حیاتی برای همه‌ی نیروهای دموکراتیک و کثرت‌گرا محسوب می‌شود. ما معتقدیم که این روند، کلیدِ پایان‌دادن به فاجعه‌ی فعلی، متوقف‌کردن جنایات طالبان، مبارزه با تروریسم جهانی و پایه‌گذاری یک افغانستان دموکراتیک، باثبات و فراگیر است که در آن حقوق اساسی مردم افغانستان رعایت می‌شود.

جبهه‌ی مقاومتِ ملی از همسویی، هماهنگی و مساعی جمعی جریان‌های سیاسی زیر چتر روند ویانا حمایت می‌نماید. جبهه‌ی مقاومتِ ملی باور دارد که تنها از طریق وحدت فراگیر و تعهد مشترک افغانستان می‌تواند از ستم، استبداد و ارباب طالبان رها شود.

روند ویانا چیزی بیش از یک گفت‌وگو است؛ این یک فرصت بی‌نظیر برای ایجاد اجماع، تقویت دموکراسی و حفظ کثرت‌گرایی در افغانستان است. این روند به هر صدایی، بستری می‌دهد و چشم‌انداز عدالت، برابری و مشروعیت را از طریق یک نظام سیاسی مبتنی بر اراده‌ی مردم پیش می‌برد. این روند با به‌رسمیت‌شناختن تنوع هویت‌ها در جامعه‌ی افغانستان، نیروهای کثرت‌گرا را در مبارزه‌شان علیه تحمیل یک صدای واحد و اقتدارگرا بر سایر صداهای مردم افغانستان، توانمند می‌سازد.

جبهه‌ی مقاومتِ ملی مقاومت در مأموریت خود برای احیای حقوق اساسی مردم افغانستان، پایان‌دادن به ظلم طالبان و ایجاد یک نظام عادلانه و مشروع، که از کرامت انسانی محافظت نماید،

ثابت قدم است. ما برای دستیابی به این هدف، به همکاری با همه‌ی بازیگران دموکراتیک و ملی ادامه خواهیم داد.

احمد مسعود،

رهبر جبهه‌ی مقاومتِ ملی افغانستان

داود ناجی

جبهه‌ی آزادی افغانستان به مثابه‌ی یک سازمان سیاسی و نظامی، متعهد به اعاده‌ی حقوق اساسی مردم افغانستان، بازگرداندن حاکمیت قانون و ایجاد یک نظم سیاسی و عادلانه است. مبارزه‌ی ما برضد طالبان پاسخی مشروع و لازم به اشغال اجباری کشورمان توسط یک گروه تمامیت‌خواه و خودکامه است که اساسی‌ترین اصول کرامت انسانی و حاکمیت ملی را انکار می‌نماید.

جبهه‌ی آزادی با درک پیچیدگی مبارزه‌ی ملی فعلی، به عنوان بخشی از تعامل گسترده‌تر ما با بازیگران سیاسی و مدنی، که برای آینده‌ی دموکراتیک برای افغانستان تلاش می‌کنند، به دور چهارم فرآیند ویانا پیوست. ما معتقدیم که علی‌رغم محدودیت‌های روند ویانا، این روند گامی مهم به سوی همگرایی سیاسی بین نیروهای دموکراتیک، بازیگران جامعه‌ی مدنی و اجزای مقاومت ملی است.

جبهه‌ی آزادی از اهداف بنیادی روند ویانا حمایت می‌نماید و درعین حال بر لزوم اصلاحات اساسی در ساختار و جهت‌گیری روند ویانا تأکید می‌ورزد. این اصلاحات شامل تأمین شفافیت بیشتر، گسترش همه‌شمولی و تدوین یک نقشه‌ی راه واضح، عمل‌گرایانه برای تغییر سیاسی معنادار در کشور است.

ما قاطعانه هر مسیری به سوی صلح یا ثبات، که طالبان را مشروعیت می‌بخشد، را رد می‌کنیم. مقاومت در برابر حکومت استبدادی آن‌ها همچنان به حیث ستون اساسی ملت‌سازی، عدالت و گذار دموکراتیک در افغانستان، باقی می‌ماند.

ما همچنین بر اهمیت همکاری ادامه‌دار بین کنشگران دموکراتیک، نیروهای مقاومت، جامعه‌ی مدنی، زنان و جوانان

تأکید می‌ورزیم. ایجاد میکانیزم‌های کثرت‌گرا و همه‌شمول برای غلبه بر بحران کنونی و طراحی آینده پایدار و مستقل برای کشورما حیاتی است.

جبهه‌ی آزادی همچنان به مبارزه‌ی چندوجهی - سیاسی، نظامی و فکری - متعهد است و ما آماده‌ایم تا در کنار تمام نیروهای دموکراتیکی که متعهد به نجات افغانستان از استبداد و تجزیه هستند، همکاری کنیم.

جبهه‌ی آزادی همچنان متعهد به مبارزه‌ی چندجانبه‌ی سیاسی، نظامی و فکری است؛ ازاین‌رو ما آماده‌ایم تا در کنار تمام نیروهای دموکراتیکی که متعهد به نجات افغانستان از استبداد و تجزیه هستند، بایستیم.

داود ناجی

رئیس کمیته‌ی سیاسی جبهه‌ی آزادی افغانستان

تصویر: برخی از بنیانگذاران و شرکت کنندگان
کنفرانس روند ویانا در سال 2024

تصویر: گروه بزرگی از شرکت کنندگان کنفرانس روند ویانا 2022

دومین کنفرانس روند ویانا، فوریه 2023:
فهیمة زهما، نور صفا، کریستیان ریدر، احمد مسعود

تصویر: گروه بزرگی از شرکت کنندگان کنفرانس روند ویانا در 2023

مقدمه و تاریخچه روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک

پیشینه

ظهور مجدد طالبان در 15 آگست 2021، امیدهایی را که برای یک افغانستان دموکراتیک و صلح‌آمیز در حال رشد بود، از بین برد. مردم افغانستان بار دیگر با یک بحران شدید سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و انسانی مواجه هستند که با نقض حقوق بشر، فقر، ظلم و ترس همراه است. نظام‌های سیاسی و اجتماعی که طی دو دهه گذشته با حمایت جامعه بین‌المللی ایجاد شد، تحت حاکمیت طالبان فروپاشید. مشخصه این رژیم حاکم که عمدتاً توسط نیروهای پولیس طالبان رهبری می‌شود، ظلم، بی‌کفایتی و خصومت به‌ویژه در قبال زنان و اقلیت‌ها است.

در واکنش به این بحران، روند ویانا به‌عنوان یک پایگاه حیاتی برای دموکرات‌های افغان در تبعید ظاهر شد. ریشه‌های این روند به کمیته امداد اتریش برای افغانستان (ARC) بازمی‌گردد که از سال 1980 تا 1994 از پروژه‌های

بشردوستانه متعدد برای افغان‌ها در پاکستان و افغانستان حمایت کرد. این تعهد دیرینه به رفاه افغانستان، پایه و اساس طرح روند ویانا را فراهم کرد.

از چهره‌های کلیدی ایجاد روند ویانا می‌توان به آقای نور صفا، یک دیپلمات سابق اتریشی متولد افغانستان و هماهنگ کننده ARC در پاکستان، و همسرش خانم فهیمه زهما، فعال حقوق بشر اشاره کرد. بعداً پروفیسور کریستین ریدر، رئیس سابق ARC که بیش از 45 سال به‌طور فعال در امور افغانستان شرکت داشت و کتاب‌هایی مانند «افغانستان پارچه پارچه» و «سال‌های پر تلاطم» را در مورد تاریخ افغانستان تألیف کرده بود، به آنها پیوست. تجربه جمعی و اشتیاق آنها به دموکراسی افغانستان آنها را به حمایت از جامعه تبعیدی افغانستان در بسیج برای یافتن راه حل برای بحران جاری سوق داد.

بنیاد آر. دی (RD) ویانا که در سال 2011 توسط پروفیسور ریدر و همسرش خانم اینگرید ریدر تأسیس شد، منابع لازم برای این تلاش‌ها را فراهم کرد. این بنیاد که بر تحقیق، توسعه و حقوق بشر متمرکز است، از پروژه‌های مختلف جامعه مدنی در اتریش حمایت کرده است؛ از جمله انتشار کتاب‌های افغانستانی و پلتفرم آنلاین «راه ابریشم»، که به عنوان صدای رسایی برای دموکرات‌های افغان در تبعید عمل می‌کند.

برای پیشبرد بیشتر روند ویانا، افراد کلیدی مانند خانم منیژه باختری، سفیر و نماینده دایمی افغانستان در اتریش، و دکتر ولفگانگ پتریش، دیپلمات سابق اتریشی و رئیس انستیتوت اتریش برای امور بین الملل

مؤسسه اتریشی که در سال 1979 تأسیس شده و به تحقیقات بنیادی در سیاست بین‌الملل تمرکز دارد و نقش اصلی را در تحلیل

تحولات سیاسی و اجتماعی در مقیاس جهانی ایفا می‌کند، به این ابتکار پیوستند.

ویانا به‌عنوان پایتخت یک کشور بی‌طرف با سنت قوی در کمک به تلاش‌های صلح جهانی و حمایت از افغانستان از طریق همکاری‌های اقتصادی و فرهنگی، به‌عنوان مکان ایده‌آل برای این ابتکار انتخاب گردید. هدف این گروه ایجاد روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک به‌عنوان یک پلتفرم سیاسی مستقل، متشکل از افغان‌های شایسته در تبعید بود که به هدف یافتن راه‌حل‌های سیاسی برای وضعیت وخیم کشور، فارغ از تأثیرات پنهان متمرکز بود.

به‌عنوان اولین گام، بنیان‌گذاران این روند با رهبران جبهه مقاومت ملی و جبهه آزادی، که هر دو در خط مقدم جنبش‌های مقاومت افغانستان در کوه‌پایه‌های هندوکش و پامیر بودند، تماس گرفتند. جبهه مقاومت ملی اولین نهادی بود که به این دعوت پاسخ مثبت داد.

تلاش‌های اطلاع‌رسانی به طیف وسیعی از احزاب سیاسی، سازمان‌ها، شخصیت‌های با نفوذ، فعالان جامعه مدنی، روشنفکران، زنان، اقلیت‌های مذهبی و قومی و سازمان‌های حقوق بشر گسترش یافت. این تلاش‌ها با ایجاد روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک به اوج خود رسید که به دنبال ارائه راه حلی جامع و فراگیر برای بحران جاری و پی‌ریزی یک ساختار سیاسی جدید در افغانستان است.

۳۰۵ نماینده که بسیاری از آنها از راه‌های دور سفر کرده بودند، عزم خود را به عنوان مردان و زنان جسور، برای تدوین تدریجی چارچوبی برای آینده‌ای احتمالی در پنج کنفرانس نشان دادند.

علاقه رسانه‌های بین‌المللی به این موضوع تأکید کرد که ناامیدی گسترده از سرنوشت افغانستان نمی‌تواند مدت زیادی دوام بیاورد. بیش از ۳۰ روزنامه‌نگار، از جمله خبرنگاران عرب نیوز، آسوشیتدپرس، بی‌بی‌سی فارسی، نیویورک تایمز، کیودو نیوز ژاپن، آژانس مطبوعاتی آلمان و روزنامه‌های برجسته آلمانی و اتریشی در این کنفرانس‌ها شرکت کردند.

کنفرانس‌های روند وینا برای افغانستان دموکراتیک کنفرانس اول

15-17 سپتامبر، 2022

کنفرانس افتتاحیهٔ روند وینا تحت عنوان «نشست افغانستان: هماهنگی و وحدت برای آینده افغانستان» از 15 تا 17 سپتامبر 2022 در تالار گفت‌وگوی بین‌المللی برونو کریسکی در وینا اتریش برگزار شد. این رویداد توسط انجمن Transferprojekt و با همکاری RD Foundation Vienna و موسسه اتریش برای امور بین‌الملل برگزار شد. بنیاد RD Foundation Vienna وینا بودجه‌ای را برای کنفرانس با حمایت لژستیک‌ی اضافی از دفتر روند وینا فراهم کرد.

نکات کلیدی

شرکت‌کنندگان: در این کنفرانس 30 شرکت‌کننده از جمله شخصیت‌های سیاسی، اعضای اپوزیسیون طالبان، زنان و جوانان

به نمایندگی از اقوام مختلف مانند پشتون‌ها، تاجیک‌ها، هزاره‌ها، ازبک‌ها، ترکمن‌ها و بلوچ‌ها گردهم آمدند.

مباحث کلیدی: کنفرانس بر پرداختن به چالش‌های عمدهٔ افغانستان و بررسی راه‌حل‌های بالقوه متمرکز بود. هدف متحذکردن گروه‌های مخالف و ایجاد بستری برای گفت‌وگوهای شفاف و همه‌جانبه در مورد آینده افغانستان بود. تمرکز اصلی بر یافتن یک بدیل دموکراتیک برای طالبان و رژیم آن بود.

نتیجه: در پایان کنفرانس، بیانیهٔ نهایی صادر گردید. این اولین گردهمایی بزرگ مخالفان طالبان در تبعید بود که توجه بین‌المللی قابل توجهی را به تلاش‌ها برای تغییر دموکراتیک در افغانستان جلب کرد.

کنفرانس مطبوعاتی: بیانیه‌ای برای اطلاع رسانی عمومی نتایج و اهداف جلسه توسط شرکت‌کنندگان کنفرانس تهیه و تصویب شد. بیانیه در کنفرانس مطبوعاتی ارائه شد. چهار شرکت‌کننده در کنفرانس برای پاسخ به سوالات خبرنگاران در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند. بیش از 20 خبرنگار تلویزیون، رادیو و روزنامه در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند.

اعلامیه نشست ویانا پیرامون افغانستان

25 سنبله 1401

17- سپتامبر 2022

به نام خدا

با گذشت بیشتر از یک سال از سقوط نظام جمهوری اسلامی افغانستان و تسلط طالبان به قدرت، وضعیت بحرانی کشور برای اکثریت قاطع مردم افغانستان، منطقه و جهان قابل قبول نمی‌باشد. تلاش‌های ملی و بین‌المللی برای ایجاد حکومت فراگیر، مسئول و پاسخ‌گو تا هنوز نتیجه نداده است و اداره طالبان همچنان بر انحصار، تمامیت‌خواهی و عدم تمکین به ایجاد دولتی برخاسته از آرای مردم، اصرار می‌ورزد.

این وضعیت مردم افغانستان را بار دیگر به انجام مسئولیت تاریخی و ملی‌شان برای ایجاد یک نظام قانون‌مدار، کثرت‌گرا، مردم‌سالار و اسلامی می‌خواند. در چنین شرایط ما تلاش می‌کنیم که نشست ویانا سرآغاز نیک برای یک گفتمان بزرگ ملی و دموکراتیک برای حل معضل افغانستان گردد.

با سپاسگزاری از انستیتوت بین‌المللی اتریش که زمینه نشست میان افغان‌ها را از تاریخ 15-17 سپتامبر در شهر وینا فراهم کردند، ما شرکت‌کنندگان این نشست، با در نظر داشت:

- فاجعه روزافزون بشری و بحران اقتصادی در کشور؛
- عدم مشروعیت ملی و بین‌المللی نظام؛
- انزوای افغانستان؛
- نقض متداوم حقوق بشر و شهروندی به‌ویژه حذف سیستماتیک زنان؛
- وضع محدودیت آموزش دختران و حق کار برای زنان؛
- زندانی کردن فراقانونی، قتل‌های هدفمند، شکنجه و محکمه صحرایی، جنایت جنگی و جنایت علیه بشریت؛
- گسترش فعالیت‌های گروه‌های تروریستی منطقه‌ای و بین‌المللی؛
- سلب نظام‌مند آزادی بیان، آزادی رسانه‌ها و فعالیت‌های مدنی و سیاسی؛
- تبعیض ساختاری، تمامیت‌خواهی و نادیده گرفتن تنوع اجتماعی افغانستان؛
- الغای قوانین ملی و نقض صریح تعهدات بین‌المللی و قطع نامه‌های ملل متحد؛
- فقدان یک روند فراگیر سیاسی و گفت‌وگو؛

پس از سه روز تبادل نظر برای تحقق صلح و ثبات پایدار، تأمین حقوق اساسی شهروندان، ایجاد نظام سیاسی مبتنی بر رأی مردم، تحکیم وحدت ملی و عدالت اجتماعی به این نکات تأکید می‌داریم:

1. ما نشست ویانا را آغاز روند سیاسی معنی‌دار میان تمام جریان‌ها، احزاب و فعالین سیاسی و مدنی جهت توسعه و تحکیم یک دیدگاه مشترک که منجر به شکل‌دادن یک ساختار جامع و بدیل سیاسی شود، می‌دانیم.
2. ما طرفدار حل معضل کشور از راه گفت‌وگوی سیاسی هستیم و آن را گزینه مطلوب می‌دانیم و در این راه از تمام ابزار لازم در چارچوب قوانین بین‌المللی استفاده خواهیم کرد.
3. برای تحقق موارد فوق ما به نقش کلیدی سازمان ملل متحد و کشورهای منطقه و جهان تاکید می‌نماییم.
4. از مقاومت مردم افغانستان برای تأمین خواست‌های مشروع و حق طلبانه مردم، حمایت می‌کنیم.
5. ما از مبارزه تاریخی و برحق زنان قهرمان افغانستان حمایت می‌کنیم.
6. ما خواستار ایجاد همگرایی با کشورهای همسایه و منطقه براساس احترام متقابل، حسن هم‌زیستی و عدم مداخله در امور یک‌دیگر هستیم.
7. ما از کشورهای منطقه و جهان می‌خواهیم تا در فراهم‌شدن زمینه برای ایجاد یک نظام مردم‌سالار و ملی، افغانستان را همکاری نمایند.
8. ما خواستار ادامه و ازدیاد کمک‌های مستقیم جهان به مردم در سراسر افغانستان و ایجاد مکانیزم نظارتی شفاف برای توزیع عادلانه کمک‌ها هستیم.
9. با برگشت طالبان و حمایت آن‌ها از گسترش و فعالیت گروه‌های تروریستی منطقه‌ای و بین‌المللی در افغانستان، ما از کشورهای منطقه و جهان می‌خواهیم تا در مبارزه با

تروریسم بدون تمایز و با در نظر داشت قطع نامه‌های شورای امنیت سازمان ملل، عمل نمایند.

10. ما از سازمان ملل متحد و نهادهای حقوق بشری می‌خواهیم تا جنایت‌های بشری را مستندسازی و نشر سازند و برای تحقق عدالت، دادخواهی نموده و در نظارت از تطبیق رژیم تعزیرات علیه طالبان، توجّه بیشتر نمایند.

11. ما خواستار بازگشایی مکاتب ثانوی و عالی دختران به شکل فوری و عدم دخالت در نصاب درسی هستیم.

12. ما از اجماع منطقه‌ای و جهانی برای به رسمیت نشناختن رژیم طالبان تا ایجاد دولت مبتنی بر ارادهٔ مردم، استقبال می‌کنیم.

از اتریش و دیگر کشورهای دوست تقاضا می‌نماییم تا به حمایت خویش برای فراهم نمودن زمینه جهت برگزاری این نشست‌ها ادامه دهند و برای پیگیری موارد یادشده یک گروپ کاری را ایجاد کنیم.

و من الله توفیق

کنفرانس دوم 24-26 اپریل 2023

نکات کلیدی

دومین کنفرانس روند ویانا در تالار برونو کریسکی از 24 تا 26 اپریل 2023 با بودجه‌ای که توسط بنیاد RD Foundation Vienna ویانا تأمین شد، برگزار گردید. در این رویداد 47 شرکت‌کننده، از جمله شخصیت‌های سیاسی، اعضای جامعه مدنی، و زنان گرد هم آمدند که همه‌شان از پیشنهادها و پیشنهادهای مختلف قومی افغانستان نمایندگی می‌کردند.

مباحث کلیدی

وضعیت سیاسی و راه‌حل‌ها: این کنفرانس بر روی "وضعیت سیاسی افغانستان و راه‌های رسیدن به یک راه‌حل" متمرکز بود. شش بحث میزگردی با موضوع داشت که به راه‌حل‌های موقت

و استراتژی‌های بلندمدت می‌پرداخت. موضوعات میزگردی شامل گفت‌وگوی صلح، ائتلاف سازی، بسیج سیاسی، و تقویت وحدت میان گروه‌های مخالف بود.

مهمانان بین‌المللی و نتایج: کنفرانس با یک جلسه ویژه برای مهمانان بین‌المللی و سپس ارائه قطعنامه و کنفرانس مطبوعاتی به پایان رسید. هدف این اقدامات جلب حمایت جهانی از مبارزات مردم افغانستان برای دموکراسی بود.

تشکیل یک کارگروه: یک نتیجه کلیدی تشکیل یک کارگروه بود که توسط دفتر ویانا هماهنگ شد. این گروه که شامل نمایندگان احزاب سیاسی، جوامع قومی، جوانان و زنان بود، دوازده جلسه مجازی برای تهیه فهرست افراد، سازمان‌ها و احزاب سیاسی مخالف طالبان برگزار کرد. هدف از این کار ایجاد یک جبهه متحد برای پیشبرد یک جنبش جمعی برای افغانستان دموکراتیک بود.

نقشه راه برای دموکراسی: کنفرانس بر روی انکشاف آینده، نقشه راه برای یک افغانستان دموکراتیک با تاکید بر عدالت، حقوق بشر و شمولیت اجتماعی تمرکز داشت. پیش‌نویس نقشه راه توسط گروه کاری پس از کنفرانس دوم با استراتژی‌هایی با هدف ایجاد جامعه‌ای عاری از تبعیض، به‌ویژه جلوگیری از خشونت علیه زنان و افراط‌گرایی، ترسیم، تدوین و تهیه شد.

کنفرانس مطبوعاتی: بیانیه‌ای توسط شرکت‌کنندگان در کنفرانس تهیه و تصویب شد تا نتایج و اهداف جلسه را که در کنفرانس مطبوعاتی ارائه کرده بودند به‌طور عمومی اعلام نماید. شش نفر

از شرکت‌کنندگان برای پاسخ به سوالات خبرنگاران در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند. بیش از 35 تلویزیون، رادیو، روزنامه‌نگار در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند و در مورد وضعیت افغانستان و فعالیت‌های کنفرانس روند ویانا سوالاتی را مطرح نمودند.

اعلامیه نشست دوم ویانا ویانا، اتریش

۲۴-۲۶ اپریل، ۲۰۲۳ مطابق ۴-۶ ثور ۱۴۰۲

خور شیدی

با گذشت بیشتر از بیست ماه از تسلط طالبان، افغانستان در وضعیت اسفبار بشری و انسانی قرار دارد. با توجه به این وضعیت، ما اشتراک کنندگان نشست دوم ویانا با درک رسالت تاریخی و میهنی خویش تاکید می کنیم که وضعیت ناهنجار فعلی نیازمند گام های جدی و عملی در راستای هماهنگی منسجم تمامی نیروهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، فعالان مدنی، شخصیت های مستقل، تقویت مقاومت ملی و یافتن راه حل های اساسی برای ثبات افغانستان است.

با توجه به این که طالبان به خواست های مشروع و برحق مردم افغانستان که در اعلامیه ای دور اول نشست ویانا تسجیل یافته بود، تمکین نکرده اند و برجنایت و ظلم خویش افزوده اند و افغانستان را در بدترین شرایط بشری قرار داده اند، ما اشتراک

کنند گان نشست ویانا، ضمن قدر دانی از ایستادگی و مقاومت مشروع جریان های سیاسی در شهرها و کوهپایه های افغانستان و جنبش های داد خواهانه ای زنان و دختران افغانستان و با ابراز امتنان از انستیتوت بین المللی اتریش که زمینه این نشست را فراهم کرده است، روی موارد آتی، توافق کردیم:

- بر اساس رهنمود اعلامیه نشست اول و توافق ما اشتراك کنند گان دور دوم نشست ویانا به انسجام روشمند تمامی جریان های مخالف طالبان خود را متعهد می دانیم و در راستای گسترش آن، تلاش می کنیم. علاوه بر آن، يك گروه کاری را برای ایجاد همکاری و هماهنگی بین این جریان ها و تدوین يك نقشه راه، موظف ساختیم.
- ما ضمن این که مذاکره و راه حل مسالمت آمیز سیاسی را به عنوان بهترین گزینه می شماریم، از تمامی اشکال مقاومت در برابر طالبان حمایت و بر گسترش و تقویت آن تلاش می کنیم. افزون بر آن، از جامعه جهانی می خواهیم تا تمامی اشکال مقاومت مردم افغانستان را به رسمیت بشناسد.
- ما ایجاد يك چتر واحد ملی را در برابر طالبان با در نظر داشت تنوع دیدگاه های سیاسی و تفاوت های فکری میان این جریان ها، از اولویت های کاری خویش می دانیم.
- ما باور داریم که حذف سیستماتيك زنان از حوزه عمومی مصداق کامل اپارتاید جنسیتی است. ضمن قدر دانی و حمایت از مبارزات بر حق دختران و زنان افغانستان، واکنش جامعه جهانی به ویژه خاموشی سازمان ملل متحد را در این مورد غیر مسولانه می دانیم.

- ما اظهارات غیر مسوولانه آمنه محمد، معاون سرمنشی سازمان ملل متحد را در رابطه به افغانستان غیر مسوولانه دانسته و توضیحات ارایه شده در این مورد را ناکافی می دانیم. همچنان از بر گزار کنندگان نشست دوحه که به ابتکار سازمان ملل و در غیاب نمایندگان واقعی مردم افغانستان برگزار می شود، تقاضا می کنیم که از هر گونه بحثی که منجر به تداوم سلطه طالبان و پیچیده تر شدن اوضاع افغانستان شود، خودداری کنند.
- با تسلط طالبان، بسیاری از گروه های ترور یستی منطقه ای و بین المللی به افغانستان کوچیده و توانایی عملیاتی آنان افزایش یافته است. بنابراین خطر گسترش تروریسم در منطقه به یک تهدید جدی بدل شده است و آنچه زیر نام مبارزه علیه این گروهها از سوی طالبان عنوان می شود، توهمی بیش نیست.
- ما افزون بر اینکه بسته شدن درب مکاتب و دانشگاهها را به روی دختران افغانستان به شدت محکوم می کنیم، تغییرات در نصاب آموزشی را که در راستای تحقق اهداف افراطی و هراس افگنی از سوی طالبان انجام شده است، مردود می شماریم.
- ما از سازمان ملل متحد و جامعه جهانی می خواهیم تا علاوه بر عملی کردن رژیم تعزیرات بر طالبان، آن عده از رهبران این گروه را که مرتکب نقض نظام مند حقوق بشر و حقوق زنان می شوند، نیز تابع این تعزیرات نمایند.
- ما از داد گاه جزایی بین المللی می خواهیم تا آن عده از رهبران وفرماندهان طالبان را که مرتکب جنایت علیه بشریت، جنایت جنگی و قض سیستماتیک حقوق بشر شده اند، شناسایی و مورد بیگرد قرار دهند.

- ما از اجماع منطقوی و جهانی نسبت به رسمیت نشاختن طالبان تا ایجاد يك دولت مبتنی بر اراده آزاد مردم استقبال می کنیم.
- ما از کشور های اسلامی به ویره سازمان همکاری های اسلامی تقاضا می کنیم تا در رابطه به محکوم کردن روشها و عملکرد های غیر اسلامی طالبان موقف صریح و اقدامات عملی را اتخاذ نمایند.
- از آنجایی که سلطه نامشروع طالبان در نتیجه موافقت نامه سال ۲۰۲۰ دوحه منجر به وضعیت فاجعه بار موجود در افغانستان شده است، تداوم آن را به خیر افغانستان نمی دانیم.

ما اشتراك کنندگان نشست دوم ویانا از مهمان نوازی صمیمانه کشور اتریش ابراز تشکر نموده از این نهاد و سایر نهادهای صلحدوست تقاضا می کنیم تا به حمایت خویش برای فراهم نمودن زمینه برگزاری و تداوم این نشست ها ادامه داده و برای پیگیری موارد یاد شده از گروه کاری که در این راستا ایجاد می شود، حمایت عملی نمایند.

کنفرانس سوم

5-3 دسامبر 2023

سومین کنفرانس روند وینا از 3 تا 5 دسامبر 2023 با حضور 58 نماینده از 26 نهاد، احزاب سیاسی و گروه‌های جامعه مدنی برگزار شد. حمایت‌های مالی این رویداد توسط بنیاد RD Foundation Vienna و حمایت مالی اضافی که از تجار ملّی در خارج از کشور دریافت گردید، تامین شد.

نتایج کلیدی

تصویب نقشه راه روند وینا: یکی از نتایج مهم کنفرانس، تصویب نقشه راه روند وینا بود. این نقشه راه که توسط گروه کاری روند وینا تهیه شده است، با هدف احیای یک نظام مبتنی بر قانون اساسی در افغانستان، پایان دادن به نظام ظالمانه طالبان، توقف نقض سیستماتیک حقوق بشر و حذف آپارتاید جنسیتی تدوین گردیده است. همچنین این نقشه راه مسیرهای مشارکت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی شهروندان افغانستان را مشخص می‌کند.

تشکیل یک ائتلاف گسترده: اجماع قوی برای تشکیل یک ائتلاف گسترده که شامل همه اقوام، زنان و مردان، احزاب سیاسی و بازیگران جامعه مدنی باشد، وجود داشت. هدف آن، ایجاد یک نظام سیاسی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، مدنی و دموکراتیک است که در آن حکومت و مشروعیت از اراده آزاد مردم ناشی می‌شود.

کنفرانس مطبوعاتی: بیانیه‌ای توسط شرکت‌کنندگان در کنفرانس تهیه و تصویب شد تا نتایج و اهداف جلسه را که در کنفرانس مطبوعاتی ارائه کردند به‌طور عمومی اعلام نماید. شش نفر از شرکت‌کنندگان در کنفرانس برای پاسخ به سوالات خبرنگاران در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند. بیش از 30 تلویزیون، رادیو و روزنامه در این کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند و در مورد وضعیت افغانستان و فعالیت‌های کنفرانس روند ویانا سوالاتی را مطرح نمودند.

اعلامیه نهایی دور سوم کنفرانس وینا برای یک افغانستان مردم‌سالار

ما شرکت‌کنندگان «کنفرانس وینا برای یک افغانستان مردم‌سالار» پس از بحث‌های گسترده، که از سوم تا پنجم دسامبر 2023، در مقر «برونو کرایسکی فورم برای گفت‌وگوهای بین‌المللی» در وینا برگزار شد، با توجه به تداوم سلطه نامشروع طالبان و بحران بشری، برای تحقق خواسته‌های اساسی مردم افغانستان، این موارد را اعلام می‌کنیم:

1. تجدید تعهد: با استناد به اعلامیه‌های کنفرانس‌های اول و دوم وینا، ما بار دیگر به اصول دموکراسی، حقوق بشر و وحدت ملی به‌عنوان پایه‌های اساسی برپایی یک نظام سیاسی مردم‌سالار و ممثل در افغانستان، تجدید تعهد می‌کنیم.
2. جلب پشتیبانی سازمان ملل و جامعه جهانی: ما بر نقش محوری سازمان ملل متحد تأکید کرده و خواهان نقش فعال این نهاد در تسهیل فرایند سیاسی برای تدوین و تطبیق یک برنامه ملی در جهت تغییر وضعیت فعلی در افغانستان

- هستیم. از این رو، ما شرکت کنندگان از سازمان ملل متحد می‌خواهیم تا اقدامات عملی را در جهت تأمین آزادی، صلح، ثبات، دموکراسی، حقوق بشر، حاکمیت قانون، تداوم و توزیع عادلانه کمک‌های بشری در افغانستان بردارد؛ و در این راستا، حل مشکل سیاسی و مشروعیت دولت‌داری را در صدر کار قرار داده، هر نوع تعامل با طالبان را مشروط به پیشرفت در این موارد نماید؛ همچنین در بازنگری و اجرای تحریم‌های شورای امنیت آن سازمان علیه طالبان، نظارت فزاینده داشته باشد.
3. حمایت از مقاومت مردم برای حق تعیین سرنوشت بر اساس منشور سازمان ملل متحد، و دفاع از خود: ما حمایت قاطع خود را از مقاومت مردم برای حق تعیین سرنوشت‌شان براساس منشور سازمان ملل متحد، و دفاع از خود در افغانستان اعلام می‌داریم تا مردم به تحقق آرمان‌های مشروع خود در ایجاد یک نظام صلح‌آمیز براساس اراده آزادشان بپردازند و حمایت خود را از نبرد عادلانه آن‌ها علیه ستم طالبان و تضمین حقوق آن‌ها، بیان می‌کنیم.
4. مبارزه با تروریسم: با توجه به افزایش فعالیت‌های گروه‌های تروریستی منطقه‌ای و بین‌المللی در افغانستان، ما از کشورهای منطقه و جهان خواستار هماهنگی تلاش‌های‌شان برای مقابله با همه اشکال تروریسم می‌باشیم. این کار باید بدون استثنا در پرتو قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد و کنوانسیون‌های بین‌المللی، انجام شود.
5. ثبت رویدادهای نقض حقوق بشر: ما از سازمان ملل و نهادهای فعال در حوزه حقوق بشر و محکمه جرایم بین‌المللی می‌خواهیم که نقض حقوق بشری و جرائم علیه بشریت به شمول کشتار دسته جمعی، کوچ اجباری و غصب زمین و

- دارایی ساکنان اصلی و بومی را ثبت و رسیدگی کنند. تشخیص و انتشار این یافته‌ها برای تأمین عدالت، اساسی است.
6. جلب حمایت کشورهای اسلامی: ما از کشورهای اسلامی و سازمان همکاری اسلامی، خواستار پشتیبانی از مبارزات زنان و اتخاذ موقف مشخص در مقابل قرائت نادرست از اسلام توسط طالبان هستیم.
7. نقشه راه: ما یک نقشه راه برای برون رفت از بحران موجود و تغییر مثبت و سریع در وضعیت افغانستان امروز، ترتیب و ارائه کرده‌ایم و خواهان حمایت بین‌المللی از نقشه راه و پیوستن سازمان‌ها، شخصیت‌ها و احزاب سیاسی افغانستان به این روند می‌باشیم.
8. سپاس‌گزاری از نهادهای میزبان: ما از انستیتوت اتریش برای روابط بین‌المللی، «نهاد برونو کرایسکی فوروم، RD Foundation Vienna و سایر نهادهای مدنی اتریش برای حمایت از برگزاری کنفرانس‌های ویانا سپاس‌گزاریم و خواهان استمرار حمایت‌هایشان در این راستا می‌باشیم.

ویانا، 5 دسمبر 2023

گروهی از شرکت‌کنندگان کنفرانس سوم روند ویانا که در پارلمان اتریش دعوت شده‌اند. اپریل ۲۰۲۳

کنفرانس چهارم

24-26 جون 2024

انکشافات کلیدی

در این کنفرانس 70 نفر از جمله 40 نماینده از نهادها، احزاب سیاسی، فعالان جامعه مدنی و رهبر جبهه مقاومت ملی و نماینده جبهه آزادی شرکت کردند. شرکت کنندگان از طیف متنوعی از گروه‌های قومی از جمله پشتون‌ها، تاجیک‌ها، هزاره‌ها، ازبک‌ها، ترکمن‌ها، پشه‌ای‌ها و هندوها نمایندگی می‌کردند.

این کنفرانس با حمایت مالی RD Foundation Vienna و کمک مالی تجار ملی در خارج از کشور تامین شد.

تشکیل کمیته‌های کاری: این کنفرانس منجر به ایجاد چهار کمیته کاری کلیدی شد که هر یک بر حوزه خاصی از آینده افغانستان تمرکز داشتند:

- سیاست
- روابط بین الملل
- حقوق بشر و جامعه مدنی
- اقتصاد

این کمیته‌ها به بحث‌های فشرده پرداختند و اسناد استراتژی اولیه را ایجاد کردند و راه‌حل‌های پیشنهادی را برای آینده افغانستان ترسیم کردند. این اسناد اولیه به اتفاق آرا مورد تایید شرکت‌کنندگان قرار گرفت. توافق شد که کمیته‌ها به پالایش این اسناد با هدف آماده‌سازی برای پنجمین کنفرانس وینا ادامه دهند و در نهایت یک نقشه راه استراتژیک جامع برای رسیدگی به بحران افغانستان ایجاد کنند.

مباحث کلیدی

بخش سیاسی: تعهد قوی به افغانستان یکپارچه و غیرقابل تقسیم بر پایه دموکراسی، حاکمیت قانون و ارزش‌های مدرن. در این گفت‌وگوها بر تضمین عدالت اجتماعی و مشروعیت یک نظام سیاسی مبتنی بر انتخابات آزاد تاکید شد. نقش احزاب سیاسی در سازماندهی انتخابات در کنار حمایت از مقاومت مشروع مردم افغانستان به رسمیت شناخته شد.

روابط بین الملل: راهبردی برای تعامل با شرکای بین‌المللی و منطقه‌ای با هدف تضمین حمایت از یک بدیل سیاسی قانونی برای رژیم طالبان ایجاد شد.

حقوق بشر و جامعه مدنی: در این مورد خواستار اقدام فوری جامعه بین المللی برای رسیدگی به نقض حقوق بشر در افغانستان گردیدند. از دادگاه کیفری بین المللی (ICC) و دیوان بین المللی دادگستری (ICJ) حمایت شد تا مجرمان را در قبال اعمالشان پاسخگو سازد.

بخش اقتصادی: بحث های اقتصادی بر ایجاد یک سیاست پویا متمرکز بود که موقعیت ژئواکونومیکی افغانستان را در نظر بگیرد. هدف این استراتژی جذب سرمایه گذاری، توسعه زیرساخت ها، گسترش بخش خصوصی و تشویق سرمایه گذاری خارجی از طریق کاهش موانع بوروکراتیک است. تضمین امنیت سرمایه گذاری و بهبود جایگاه دیپلماتیک افغانستان در اقتصاد جهانی و نیز پیگیری عضویت در سازمان های بین المللی و موافقت نامه های سرمایه گذاری چندجانبه از اهداف اصلی می باشد.

پیشرفت کمیته های کاری: چهار کمیته کاری، متشکل از 49 عضو، 24 جلسه مجازی برای اصلاح بیشتر یافته های خود در زمینه های کلیدی ذکر شده در بالا برگزار کردند. مباحث آنها در یک سند راهبردی جامع درج گردید که برای توسعه بیشتر و نهایی سازی در پنجمین کنفرانس ویانا ارائه شد.

تشکیل کمیته اجرایی: در این مرحله کمیته اجرایی با مدیریت دفتر روند ویانا تشکیل شد. این کمیته 18 نفره که از میان چهار کمیته کاری انتخاب شده بودند، سه جلسه برای نهایی کردن اصول روند ویانا و آماده سازی کنفرانس پنجم برگزار کردند. در این جلسات گام های بعدی جهت پیشرفت این روند بحث گردید.

بیانیه مطبوعاتی: به منظور اطلاع رسانی عمومی نتایج و اهداف نشست، بیانیه‌ای توسط شرکت کنندگان تهیه و تصویب و در نشست خبری ارائه شد. هشت شرکت کننده در کنفرانس برای پاسخ به پرسش‌های خبرنگاران در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند، بیش از 40 خبرنگار تلویزیون، رادیو و روزنامه در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند و شرکت کنندگان در کنفرانس در مورد وضعیت افغانستان و فعالیت‌های کنفرانس روند ویانا به خبرنگاران گزارش دادند.

روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک

چهارشنبه ۶ سرطان ۱۴۰۳

۲۶ جون ۲۰۲۴

چهارمین نشست روند وینا از تاریخ 24 تا 26 جون ۲۰۲۴ با اشتراک نمایندگان بیشتر از چهل سازمان و گروه سیاسی، گروه‌های مقاومت، زنان، جوانان، نمایندگان اقوام و شماری از شخصیت‌های تاثیرگذار افغانستان در شهر وینا برگزار شد.

در این نشست مشکلات ایجاد شده توسط رژیم طالبان، شامل گسترش افراط‌گرایی و تروریسم، بحران اقتصادی و سیاسی، عدم حاکمیت قانون و مهاجرت گسترده مردم، بحران حقوق بشری و آپارتاید جنسیتی علیه زنان و بحران فقدان حکومت قانون اساسی به عنوان عوامل اصلی بحران داخلی با تبعات گسترده بین‌المللی، به‌عنوان نگرانی مشترک مطرح شد. با تداوم سلطه طالبان، افغانستان به یکی از بدترین کشورها از لحاظ حقوق بشری مبدل شده است و حقوق انسانی و بشری مردم این کشور به ویژه زنان، به صورت نظام‌مند نقض می‌شود. کشتارهای جمعی، توقیف‌های خودسرانه و شکنجه در زندان‌های رسمی

و غیر رسمی طالبان، نشان می‌دهند که این گروه به اصول و ارزش‌های مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر و دیگر معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی، اصول مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان و اصول و ارزش‌های اسلامی و انسانی باور نداشته و از طریق اربعاب، خشونت و شکنجه تلاش می‌کند تا سلطه نامشروع خود را تداوم ببخشد.

شرکت‌کنندگان به نمایندگی از مردم افغانستان یک‌صدا خواهان رسیدگی جهانی به بحران چندلایه کنونی در افغانستان شدند. همزمان، شرکت‌کنندگان از استقامت مدنی به ویژه مبارزات زنان و مقاومت مردم افغانستان برای احقاق حقوق اساسی شان حمایت خود را اعلام کردند.

اشتراک‌کننده گان وضعیت موجود امنیتی و سیاسی افغانستان را شکننده، رو به وخامت و ناپایدار خواندند و در زمینه بسیج بیشتر نیروهای مخالفان وضعیت کنونی، اقدامات مشخص پیشنهاد کردند.

در جریان این نشست، اشتراک‌کنندگان یک بار دیگر تعهد خود را به سه اعلامیه قبلی این روند و نیز نقشه راهی که در دور سوم تهیه و تصویب شده بود، تجدید کردند. افزون بر این، در دور چهارم شرکت‌کنندگان، چهار گروه کاری تخصصی را در حوزه‌های سیاست، اقتصاد، حقوق بشر و روابط بین‌المللی تشکیل داده و بعد از بحث روی وضعیت موجود، شاخص‌ها و راهکارهای را در چهار سند تصویب کرده و میکانیزم‌های اجرایی آن را برای گذار افغانستان به یک دولت مشروع، دموکراتیک و با ثبات پیش بینی کردند.

در اسناد موارد متعددی به صورت تخصصی تدوین شده اند که خلاصه آنها قرار زیر می‌باشد:

- تداوم تلاش‌ها برای ایجاد یک دولت مشروع، دموکراتیک و مبتنی بر اراده آزاد شهروندان افغانستان.
- تاکید بر این‌که حمایت و هماهنگی کشورهای همسایه، منطقه و جهان از مساعی مشروع و برحق مردم افغانستان در راستای گذار این کشور به یک وضعیت دموکراتیک و انسانی، یک امر اساسی و ضروری است.
- تاکید به تهیه یک میکانیزم اجرایی برای این‌که افغانستان به عنوان یک عضو فعال، مسؤول و مفید جامعه جهانی بتواند مسؤولیت‌های خود را در راستای اجرای «اهداف توسعه هزاره» سازمان ملل متحد انجام دهد.
- برجسته سازی خطر ازین که افغانستان تحت سلطه طالبان به پناهگاه فعالیت گروه‌های تروریستی، قاچاقچیان مواد مخدر، شبکه‌های مافیایی و جنایات سازمان یافته مبدل گردیده است. این گروه‌ها به صورت منظم تجهیز و تمویل می‌شوند و زمینه‌های پناهگاه و حتا سربازگیری را در افغانستان پیدا کرده اند. بی توجهی به این موارد، عواقب وخیمی را به افغانستان، منطقه و جهان به بار خواهد آورد.
- تداوم کمک‌های بشری جهان برای مردم نیازمند افغانستان با اصل شفافیت، نظارت بی‌طرفانه و اطمینان از این‌که این کمک به دست مردم نیازمند می‌رسد.
- اشتراک کنندگان روند ویانا به این باورند که استخراج فنی و استفاده از منابع طبیعی و معادن افغانستان تنها در سایه یک حکومت مشروع و مردمی، ممکن و میسر است. به همین خاطر از کشورهای که در زمینه استخراج معادن و منابع طبیعی افغانستان با گروه نامشروع طالبان، همکاری می‌کنند، با جدیت می‌خواهند تا دست از این اقدام خویش بردارند.

معادن و منابع طبیعی افغانستان، سرمایه مردم افغانستان است و هرگونه استفاده از آن در سایه یک رژیم نامشروع و غیرقانونی، به معنای تاراج سرمایه‌های ملی افغانستان می‌باشد و نیز به تقویت و تداوم سلطه نامشروع طالبان تداوم می‌بخشد.

- اشتراک‌کننده گان باور دارند که سیاست طالبان در برابر زنان به ویژه محرومیت زنان از کار در عرصه عمومی و نیز ممنوعیت آموزش و تحصیل دختران مصداق برجسته جرایم علیه بشریت است و از تمامی کشورهای جهان، سازمان‌های حقوق بشری، سازمان ملل متحد، دادگاه بین‌المللی جرایم، دیوان کیفری بین‌المللی و تمامی شهروندان آزاد دنیا می‌خواهند تا سیاست طالبان در برابر زنان را به مثابه آپارتاید جنسیتی به رسمیت شناخته و زمینه‌های محاکمه و بازخواست از آن‌عه رهبران طالبان را که در این جنایت سهیم اند، فراهم سازند.
- از آنجایی که، قرار است سازمان ملل متحد به تاریخ 30 جون سال 2024، میزبان نشست سوم دوحه در رابطه به افغانستان باشد، شرکت‌کننده گان از سازمان ملل متحد می‌خواهند تا تحت هیچ عنوانی گروه تروریستی طالبان عادی سازی نگردند و فضا به گونه مساعد نشود که با یک گروه تروریستی به عنوان نماینده افغانستان تعامل صورت گیرد. آجندای نشست سوم دوحه نشان می‌دهد که سازمان ملل متحد از ماموریت اصلی خود در نشست سوم دوحه خارج شده و قطع نامه 2721 شورای امنیت سازمان ملل را نقض کرده است. اشتراک طالبان به صورت یک جانبه و تعیین آجندای نشست سوم دوحه به خواست آنان، نه تنها نشست سوم دوحه، بلکه کلیت روند دوحه را فاقد مشروعیت می‌سازد.

اشتراک‌کننده‌گان نشست وینا، انتظار دارند تا آقای آنتونیو
گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد، با درک حساسیت این
مسئله در قبال قضیه افغانستان، مسئولانه رفتار کند

مهمانان خارجی در پنجمین کنفرانس روند ویانا، ۲۰۲۵
میک کافی، مایکل بری با محمود صیقل و نور صفا

پنجمین کنفرانس روند ویانا، فوریه ۲۰۲۵

کنفرانس پنجم

18-19 فبروری 2025

در جدیدترین کنفرانس روند وینا که از 18 تا 19 فبروری 2025 برگزار شد، 100 شخصیت سیاسی به نمایندگی از 50 نهاد از جمله رهبران جبهه مقاومت ملی و جبهه آزادی افغانستان گرد هم آمدند. این کنفرانس همچنین شامل اعضای جامعه مدنی، فعالان بانفوذه و زنان از پیشینه‌های قومی مختلف مانند پشتون‌ها، تاجیک‌ها، ازبک‌ها، هزاره‌ها، ترکمن‌ها، پشه‌ای‌ها، بلوچ‌ها و هندوها بود.

این رویداد با حمایت مالی RD Foundation Vienna و کمک تجار ملی در خارج از کشور تمویل شد.

- **مباحث کلیدی:** این کنفرانس دارای پنج جلسه جداگانه بود که دو جلسه آن بر ارائه نقشه راه نهایی تهیه شده توسط کمیته‌های کاری متمرکز بود. این نقشه راه به اتفاق آرا توسط همه شرکت‌کنندگان تایید شد.

- **تصویب نقشه راه:** نقشه راه تصویب شده بر اصول کلیدی مانند دموکراسی، حکومت براساس قانون اساسی، تفکیک قوا و حقوق بشر تأکید داشت.
- **ایجاد کمیسیون بزرگ ملی:** این کنفرانس منجر به ایجاد یک کمیسیون بزرگ ملی شد که تلاش‌های اجماع ملی را در میان گروه‌های مختلف سیاسی و بازیگران جامعه مدنی هماهنگ می‌کند.
- **کنفرانس مطبوعاتی:** بیانیه‌ای توسط شرکت‌کنندگان کنفرانس تهیه و تصویب و در این نشست خبری ارائه گردید. چهار شرکت‌کننده در کنفرانس برای پاسخ به سوالات خبرنگاران در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند. بیش از 30 خبرنگار تلویزیون، رادیو و روزنامه در کنفرانس مطبوعاتی شرکت کردند و در مورد وضعیت افغانستان و فعالیت‌های کنفرانس روند وینا سوالاتی را مطرح کردند.

اعلامیه مطبوعاتی کنفرانس پنجم روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک وینا، ۱۸ و ۱۹ فبروری ۲۰۲۵

ما شرکت‌کنندگان پنجمین کنفرانس روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک که متشکل از احزاب و گروه‌های سیاسی، جریان‌های آزادی‌خواهی، جنبش‌های مقاومت زنان، سازمان‌های جامعه مدنی، نمایندگان رسانه‌ها و شخصیت‌های تأثیرگذار، با هدف بررسی چالش‌های موجود افغانستان و بازتاب مطالبات مشروع مردم این کشور، در تاریخ ۱۸ و ۱۹ فبروری ۲۰۲۵ در شهر وینا گرد هم آمدیم. در این نشست، پس از بحث و بررسی‌های دو روزه، موارد ذیل را به تصویب رساندیم:

۱. تصویب اسناد کلیدی برای آینده افغانستان:

این کنفرانس برای تحقق دموکراسی و حاکمیت قانون در افغانستان، به تکمیل، تصویب نقشه راه روند وینا که آینده کشور را ترسیم می‌کند، پرداخت. این نقشه راه، رویکرد هماهنگ

و استراتژیک را برای ایجاد آینده پایدار، دموکراتیک و فراگیر در افغانستان ارایه می‌دهد. اسناد مشمول نقشه راه، که حاصل مشورت‌های گسترده و کارشناسی گروه‌های کاری روند ویانا است، شامل موارد زیر می‌باشد:

- **چشم‌انداز سیاسی:** این بخش اصول و چارچوب ایجاد یک نظام دموکراتیک و مشارکتی را تعیین و تدوین می‌کند که بر اصول انتخابات آزاد، حقوق برابر شهروندی و حاکمیت قانون استوار است.
- **روابط بین‌المللی:** این بخش، راهبردهایی را برای تعامل مؤثر مردم افغانستان با جامعه جهانی، توسعه روابط دیپلماتیک و جلب حمایت‌های سیاسی و اقتصادی بین‌المللی ترسیم می‌نماید.
- **حقوق بشر:** این بخش، به بررسی و تأمین سازوکارهای حفاظت از حقوق بشر، به‌ویژه حقوق زنان، کودکان و همه اقوام افغانستان پرداخته و گام‌هایی جدی را برای تأمین عدالت از جمله محاکمه ناقضان حقوق بشر پیشنهاد کرده است.
- **چارچوب اقتصادی:** در این بخش، استراتژی‌های توسعه پایدار، کاهش فقر، مدیریت منابع طبیعی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی به‌منظور ایجاد اشتغال و رفاه عمومی ارایه شده است.

نشست پنجم ویانا تصمیم گرفت تا بر اساس نقشه راه روند ویانا، یک کمیسیون ملی متشکل از ۱۹ تن را که شامل همه جریان‌های شامل در روند ویانا و جریان‌های که در آینده خواهند پیوست، ایجاد کرد. وظایف اساسی این کمیسیون را ترتیب مسوده‌های

نهایی و دیدگاه مشترک، طرح برون رفت از بحران و ساختارهای سیاسی جامع و متکی به اعلامیه‌های قبلی و ثمره کار گروه‌های کاری تشکیل خواهد داد.

ما اشتراک کنندگان کنفرانس پنجم روند ویانا هم‌چنان از نهادهای مردمی افغانستان، کشورهای همسایه و منطقه و نیز تمامی نهادهای بین‌المللی و دولت‌های حامی دموکراسی درخواست می‌کنیم که اصول مطروحه این نقشه راه را به‌عنوان مبنای اقدامات آینده برای کمک به مردم افغانستان بپذیرند و حمایت‌های لازم را فراهم آورند.

2. تعهد به اصول مردم سالاری و حقوق بشر:

ما بر اصول حاکمیت مردم، حقوق بشر، تمامیت ارضی و وحدت ملی افغانستان باور داشته و بر موارد زیر تأکید می‌کنیم:

- نیروهای هم‌سو با آزادی، استقلال و عدالت اجتماعی باید برای یک افغانستان دموکراتیک و عادلانه گرد هم آیند.
- ما از همه انواع مبارزات مشروع مردم افغانستان برای ایجاد یک نظام مردم سالار، مبارزه با تروریسم و دفاع از حقوق اساسی‌شان حمایت می‌کنیم.

3. توجه به وضعیت وخیم افغانستان و نقض گسترده حقوق بشر:

سه و نیم سال پس از تسلط نامشروع طالبان، این گروه هم‌چنان به سیاست‌های و اقدامات سرکوب‌گرانه و نقض سیستماتیک

حقوق بشر متوسل می‌شود. مهم‌ترین نگرانی‌های کنونی شامل موارد زیر اند:

- اجرای سیاست‌های آپارتاید جنسیتی علیه زنان و دختران افغانستان، کوچ‌های اجباری و نسل‌کشی
- توسل به جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت و سلب حقوق اساسی مردم افغانستان
- پناه دادن و فراهم سازی زمینه‌های آموزش به گروه‌های تروریستی بین‌المللی در افغانستان
- بازداشت، شکنجه و کشتار سیستماتیک نیروهای پیشین دفاعی و امنیتی افغانستان
- افزایش تولید و قاچاق مواد مخدر و جرایم سازمان یافته که امنیت و ثبات منطقه را تهدید می‌کند

4. ایجاد یک نظام قانونی، باثبات و پاسخ‌گو:

ما تأکید می‌کنیم که افغانستان به یک نظام مشروع و مردمی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و حاکمیت قانون نیاز دارد که:

- حقوق و آزادی‌های اساسی شهروندان را تضمین کند
- امنیت و عدالت اجتماعی تمام اقوام و گروه‌های اجتماعی افغانستان را تسهیل کند
- به تهدیدهای ناشی از تروریسم، جرایم سازمان یافته، افراط گرایی و نقض حقوق بشر به‌طور مؤثر پاسخ دهد

5. ضرورت بازنگری در رویکردهای منطقه‌یی و بین‌المللی و اقدامات فوری:

مردم افغانستان، قدرت‌های منطقه‌یی و جامعه بین‌المللی باید رویکردهای خود را در رابطه افغانستان و برای حل بحران افغانستان به‌طور جمعی و فوری اقدام نمایند. در این راستا:

- مبارزه و ایستادگی مردم افغانستان در مقابله با رژیم طالبان باید در سطح جهانی به رسمیت شناخته شود.
- نهادهای بین‌المللی، از جمله محکمه بین‌المللی جزایی (ICC) و محکمه بین‌المللی عدالت (ICJ)، باید مسئولیت خود را در قبال محاکمه رهبران طالبان و رسیدگی به نقض گسترده حقوق بشر در افغانستان ایفا کنند.
- جامعه بین‌المللی باید رویکردی هدفمند و عملی برای ایجاد یک مسیر جدید برای افغانستان اتخاذ کند و با یک راه حل جمعی و پایدار، در ایجاد شرایط برای تأمین صلح، عدالت و رفاه برای مردم افغانستان کمک کند و در ایجاد یک حکومت عبوری ما را یاری برساند.
- اسناد و نقشه راه تدوین شده در این کنفرانس به عنوان مبنای آینده عادلانه و فراگیر مورد پذیرش منطقه و جامعه جهانی قرار گیرد.

6. تعهد مشترک برای آینده دموکراتیک و پایدار:

ما، شرکت‌کنندگان این کنفرانس، بار دیگر تعهد خود را برای حمایت از مردم افغانستان در تلاش‌هایشان برای تأمین دموکراسی،

عدالت و آزادی و قرآت اعتدالی از دین تأیید می‌کنیم و برای اجماع بیشتر از گروه‌های سیاسی، احزاب و جریان‌ها تقاضا می‌کنیم که با پیوستن به کمیسیون ملی روند ویانا برای ایجاد یک اجماع بزرگ و دریافت یک راه حل معقول و برون رفت از بحران، با روند ویانا یکجا شوند.

در پایان، از کشور اتریش، دفتر روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک، انسیتوت روابط بین‌المللی اتریش و نهاد ریدر برای حمایت و همکاری‌شان در راستای برگزاری این روند، صمیمانه سپاس‌گزاری می‌کنیم.

ویانا، ۱۹ فوریه ۲۰۲۵

اعلامیه تشکیل کمیسیون بزرگ ملی روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک

ویانا، ۲۲ آگست ۲۰۲۵

بر بنیاد قطعنامه‌ها و نقشه راه روند ویانا برای افغانستان دموکراتیک و در پرتو اعلامیه پنجمین دور کنفرانس این روند، «کمیسیون بزرگ ملی» رسماً در چارچوب روند ویانا تأسیس گردید.

این کمیسیون شامل ۲۷ عضو برجسته است که طیف گسترده‌ای از جامعه افغانستان، از جمله احزاب سیاسی، چهره‌های مردمی، مدافعان حقوق زنان، فعالان جامعه مدنی و حقوق بشر، شخصیت‌های فرهنگی، نمایندگان رسانه‌ها و سایر ذینفعان کلیدی را نمایندگی می‌کنند.

مأموریت «کمیسیون بزرگ ملی» که بر اساس اصول نقشه راه روند ویانا و اعلامیه پنجمین دور کنفرانس شکل گرفته است، در محورهای زیر تعریف می‌شود:

۱. ایجاد افق مشترک برای دیدگاه‌های تمامی ذینفعان افغانستان؛
۲. تدوین و نهایی‌سازی یک طرح جامع برای حل بحران که به چالش‌های موجود سیاسی، اجتماعی می‌پردازد؛
۳. طراحی یک ساختار سیاسی جامع و جایگزین برای ترویج و تضمین یک افغانستان دموکراتیک، فراگیر و مستقل.

این کمیسیون پیشنهادات و نتایج کار خود را به ششمین دور کنفرانس روند ویانا ارائه خواهد کرد تا برای تصویب رسمی و اجرای عملی در دستور کار قرار گیرد.

تشکیل «کمیسیون بزرگ ملی» گامی مهم در راستای تقویت اجماع ملی، تجسم ارادهٔ مشترک مردم افغانستان و پیشبرد چشم‌انداز روند ویانا برای آینده‌ای دموکراتیک، عادلانه و فراگیر برای افغانستان به شمار می‌آید.

ریس کمیسیون: آقای محمود صیقل
معاون ریس کمیسیون: بانو پروان ابراهیم خیال نجرابی

فراخوان کمیسیون ملی روند ویانا به جریان‌های مخالف طالبان

28 سنبله 1404 (19 سپتمبر 2025)

در پی تصامیم کنفرانس پنجم روند ویانا، هفته گذشته «کمیسیون ملی روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک» ایجاد شد.

این کمیسیون با ترکیب ۲۷ عضو آغازین از نمایندگان جریان‌های سیاسی، مدنی و نظامی مطرح، جریان‌های مدافع حقوق زنان، و نیز شماری از چهره‌های سیاسی و شخصیت‌های تخصصی مخالف طالبان تشکیل شده است. کمیسیون در دومین نشست خود، کارشیوه‌اش را تصویب کرد و بر بنیاد آن رییس و منشی را برگزید.

وظایف اصلی کمیسیون را تدوین، تلخیص و به‌روزرسانی دیدگاه مشترک اپوزیسیون برای حال و آینده کشور؛ نهایی‌سازی طرح برون‌رفت از بحران؛ و طرح یک ساختار سیاسی جامع، عملی و بدیل برای شرایط کنونی، دوره گذار و وضعیت دایمی افغانستان تشکیل می‌دهد. قرار است این وظایف در ماه‌های پیش‌رو نهایی شده و به کنفرانس ششم ویانا که با حضور گسترده رهبران جریان‌های عضو این روند برگزار خواهد شد، برای تصویب و اجرا ارائه شود.

به وسیله این فراخوان، کمیسیون ملی روند ویانا به تاسی از حکم کارشیوه خود، از سایر جریان‌های معتبر و مطرح مخالف طالبان صمیمانه دعوت می‌کند الی ختم ماه میزان 1404 (21

اکتوبر 2025) به این روند پیوندند و با معرفی نمایندگان
باصلاحیت، به غنای کار آن بیفزایند.

کمیته اجرایی روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک

ریس کمیته اجرای روند ویانا: نور صفا

تماس از طریق ایمیل: ViennaProcess.Afghanistan@gmail.com

نقشه راه برای برون رفت از بحران افغانستان

دیدگاه

این نقشه راه که در نتیجه سه دور گفت وگوهای روند وینا برای یک افغانستان مردم سالار، شکل گرفته است، چشم انداز ایجاد و احیای یک نظام مبتنی بر قانون اساسی در افغانستان را ترسیم می نماید. این سند، ختم بخشیدن به سلطه ظالمانه طالبان و پایان یافتن نقض سیستماتیک حقوق بشر و رفع اعمال آپارتاید جنسیتی را در افغانستان مدنظر داشته و در تلاش برای پیدا کردن راه های مشارکت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی مردم کشور ما طرح شده است. همچنین، تلاش برای جلوگیری از کشتار گروه های قومی و مذهبی به ویژه هزاره ها به واسطه گروه های تروریستی، کشتارهای سیستماتیک و هدفمند، کوچ اجباری مردم بومی، غصب زمین های شان توسط طالبان و نیز تهدید بالفعل گروه های تروریستی متحد آنها برای امنیت منطقه ای و جهانی از دیگر مواردی است که روند وینا به آن توجه ویژه دارد.

این نقشه راه، تشکیل یک چتر گسترده را با مشارکت زنان، مردان، اقوام و تمامی احزاب و گروه‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی افغانستان، یگانه راه حل بحران کشور می‌داند. اهداف کلیدی این نقشه راه، ایجاد یک نظام سیاسی مبتنی بر ارزش‌های شهروندی، اسلامی و دموکراتیک است که در آن حاکمیت و مشروعیت، از اراده آزاد مردم ناشی می‌شود. چنین اقتدار سیاسی‌ای باید مبتنی بر قانون بوده و محتوای اصلی آن را عدالت، تضمین حقوق و آزادی‌های شهروندان در یک افغانستان متحد، مرفه، باثبات و عاری از تبعیض و خشونت، شکل خواهد داد. افزون‌بر آن، این سند اهمیت بسیج نیروها، به‌ویژه زنان و بازگرداندن جایگاه بین‌المللی افغانستان و تقویت روابط هماهنگ میان مناطق و گروه‌های قومی مختلف را، یک امر حیاتی می‌داند.

اصول

باور و التزام به:

1. حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و وحدت ملی افغانستان؛
2. ایجاد یک نظم مبتنی بر قانون اساسی و انتخابات؛
3. ایجاد و تأمین «امنیت انسانی»، توسعه پایدار و ثبات سرتاسری؛
4. تأمین عدالت و دوری از تبعیض، خشونت و افراط‌گرایی؛
5. ترویج فرهنگ همدیگرپذیری به دور از گرایش‌های قومی، زبانی، فرهنگی، مذهبی، جنسیتی و سیاسی.

اهداف

- تقویت و گسترش هماهنگی و انسجام میان نیروهای مخالف طالبان؛
- تقویت زمینه‌ها برای تأمین عدالت اجتماعی و لغو هرگونه تبعیض ساختاری و سیستماتیک و استبداد در کشور؛
- زمینه‌سازی برای بحث در مورد قانون اساسی از جمله نوعیت نظام سیاسی آینده؛
- بسیج عمومی گروه‌های مخالف و مقاومت ضد طالبانی در داخل و خارج از کشور؛
- احیای جایگاه شایسته افغانستان در جامعه بین‌المللی؛
- پاک‌سازی کشور از وجود گروه‌های تروریستی، افراطیت و مراکز آموزشی آن‌ها؛
- پایان‌بخشی به فرهنگ معافیت قضایی و انفاذ قانون به‌صورت یکسان و یک‌دست.

میکانیزم اجرایی

شرکت‌کنندگان روند ویانا بر این باوراند که هماهنگی و همکاری میان تمامی نیروهای سیاسی، امنیتی، مدنی، فرهنگی، اجتماعی و شخصیت‌های متنقذ مخالف طالبان ضروری بوده و به‌خاطر عملی‌شدن آن، اقدامات اجرایی ذیل را پیشنهاد می‌کند:

اول

برقراری تماس، حفظ و گسترش روابط نزدیک و جلب حمایت تمامی جریان‌های مخالف وضعیت که در جستجوی یک نظام سیاسی جایگزین مبتنی بر ارزش‌ها و معیارهای دموکراتیک می‌باشند.

دوم

1. تهیه فراخوان از سوی گروه کاری روند وینا به همه جریان‌ها و شخصیت‌های سیاسی، مدنی، امنیتی و فرهنگی افغانستان جهت معرفی افراد شایسته برای عضویت در کمیسیون تدوین دیدگاه‌ها و طرح ساختار بدیل، با رعایت تناسب جنسیتی، قومی و مذهبی؛

2. ایجاد کمیسیون به منظور تدوین دیدگاه‌های مشترک متکی به ماده اول اعلامیه نخستین نشست وینا و مفاد سایر کنفرانس‌های مرتبط به منظور نهایی کردن طرح برون رفت از بحران و شکل دادن یک ساختار سیاسی جامع و بدیل برای افغانستان.

سوم

1. برگزاری یک نشست سراسری و همه شمول به خاطر استماع گزارش کاری کمیسیون و نهایی سازی اسناد پیشنهادی در مشارکت با جامعه جهانی؛

2. تماس با کشورهای منطقه و کشورهای ذی دخل در قضیه افغانستان برای جلب حمایت آن‌ها از دیدگاه مشترک به

منظور برون‌رفت از بحران و حمایت از ساختار سیاسی بدیل و مفاد اسناد کنفرانس‌های گذشته.

چهارم

1. هم‌زمان با موارد فوق‌الذکر، حمایت از تداوم مقاومت مردم افغانستان و دادخواهی مداوم و منظم در مجامع بین‌المللی دربارهٔ وضعیت اسفبار انسانی مردم به‌ویژه زنان و دختران؛
2. تداوم رابطه با نهادهای حقوقی و قضایی بین‌المللی به‌ویژه دیوان کیفری بین‌المللی در رابطه به جنایات ضد بشری و جنایات جنگی، کشتارهای سیستماتیک، تبعیض جنسیتی، تبعیض مذهبی، کوچ اجباری مردم بومی و بازگشت و شکنجه در زندان‌های طالبان.

نتیجه‌گیری

نقشهٔ راه روند ویانا یک برنامهٔ استراتژیک برای ایجاد بدیل دموکراتیک و مؤثر برای افغانستان و تغییر وضعیت افغانستان زیر سلطهٔ طالبان است. این روند به اصل اشتراک دموکراتیک مردم افغانستان، و همکاری‌های اصول‌مند منطقی و بین‌المللی تأکید دارد. گام‌های پیشنهادی در این نقشهٔ راه برای هماهنگی میان نیروهای مردمی و ایجاد فضای همکاری و جلب حمایت مؤثر کشورهای منطقه و جامعهٔ جهانی، تهیه شده است.

پروژهٔ ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک
ویانا، اتریش سیزدهم قوس 1402، پنجم دسامبر 2023

روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک افق‌های نو برای برون‌رفت افغانستان از بحران 18-19 فروری 2025

روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک بر اساس اصول مردم‌سالاری، حاکمیت قانون، حقوق بشر، عدالت اجتماعی و توسعه پایدار، در پاسخ به بحران‌های جاری افغانستان و نیاز مبرم به یک جایگزین سیاسی پایدار و دموکراتیک در سپتامبر سال 2022 آغاز شد. این روند تا کنون چار کنفرانس بزرگ (کنفرانس نخست 15-17 سپتامبر 2022، کنفرانس دوم 24-26 اپریل 2023، کنفرانس سوم 3-5 دسامبر 2023 و کنفرانس چهارم 24-26 جون 2024) در شهر وینا پایتخت جمهوری اتریش، برگزار کرده است. افغانستان در طول تاریخ خود با چالش‌هایی چون جنگ، بی‌ثباتی سیاسی، نقض گسترده حقوق بشر و سرکوب آزادی‌های مدنی روبه‌رو بوده است.

پس از فروپاشی نظام جمهوری و تسلط طالبان بر کابل، کشور با بحرانی عمیق مواجه شد که پیامدهای آن نه تنها

مردم افغانستان، بلکه امنیت منطقه و جهان را نیز تحت تأثیر قرار داده است. در چنین شرایطی، تلاش‌های گسترده‌یی برای یافتن راه‌حل پایدار، مبتنی بر دموکراسی و حقوق شهروندی آغاز شده است.

روند ویانا، با مشارکت طیف گسترده‌یی از شخصیت‌های سیاسی، فعالان مدنی، نخبگان فکری، زنان، اقلیت‌های مذهبی و قومی و سازمان‌های حقوق بشری، در پی ارائه راهکاری عملی برای عبور از بحران و ایجاد یک ساختار سیاسی نوین در افغانستان است. در این راستا، نقشه‌راه برای برون‌رفت از بحران افغانستان طی کنفرانس سوم ویانا دسامبر ۲۰۲۳، از سوی شرکت‌کنندگان تصویب شد و در کنفرانس چهارم در جون ۲۰۲۴ مورد بررسی و بحث بیشتر قرار گرفت و طی جلسات منظم آنلاین تا فبروری ۲۰۲۵، چهار گروه کاری روی آجندای تفصیلی آن کار کردند.

این نقشه‌راه که حاصل گفتگوهای روند ویانا است، ایجاد یک نظام مردم‌سالار و مبتنی بر قانون اساسی را تأیید کرده و پایان دادن به حاکمیت طالبان، توقف نقض حقوق بشر، رفع تبعیض جنسیتی و جلوگیری از کشتارهای قومی را از محورهای اصلی خود می‌داند. همچنین، تشکیل ساختار گسترده با مشارکت همه اقوام، احزاب و گروه‌های اجتماعی را به عنوان یگانه راه‌حل بحران افغانستان مطرح می‌سازد. این نقشه‌راه، استراتژی برای ایجاد بدیل دموکراتیک و مشروع در افغانستان است که با مشارکت مردمی، حمایت منطقه‌یی و بین‌المللی، زمینه تغییر بنیادین را فراهم می‌کند و به عنوان چهارچوب روشن برای گذار به یک افغانستان پایدار، آزاد و دموکراتیک، مسیر خروج از بحران را مشخص کرده و بر لزوم تشکیل حکومتی فراگیر و مبتنی بر اراده مردم تأکید دارد.

نقشه‌راه روند ویانا برای یک افغانستان دموکراتیک، چهارچوب‌هایی در حوزه‌های سیاسی، روابط بین‌المللی، حقوق بشر و اقتصاد و توساراته داده است. از منظر سیاسی، بر ضرورت برقراری یک نظام دموکراتیک، مبتنی بر قانون اساسی، تفکیک قوا و انتخابات آزاد تأکید شده است. در بعد بین‌المللی، همکاری با کشورهای منطقه و قدرت‌های جهانی برای جلب حمایت از افغانستان و مبارزه با افراط‌گرایی پیشنهاد شده است. از نظر حقوق بشر، این سند بر حفظ کرامت انسانی، رفع تبعیض‌های جنسیتی و قومی، و حمایت از رسانه‌های مستقل و نهادهای حقوق بشری تأکید دارد. در عرصه اقتصادی، توسعه پایدار، جذب سرمایه‌گذاری و بهبود زیرساخت‌ها به‌عنوان عوامل کلیدی برای آینده افغانستان مطرح شده‌اند.

میکانیزم اجرایی نقشه‌راه شامل هماهنگی میان نیروهای مخالف طالبان، ایجاد کمیسیون‌های مشورتی، برگزاری نشست‌های سراسری و جلب حمایت بین‌المللی است. در این راستا، تأکید ویژه بر بسیج عمومی، احیای جایگاه افغانستان در جامعه جهانی و پایان دادن به فرهنگ معافیت قضایی شده است. همچنین، حمایت از مقاومت مردم افغانستان و پیگیری حقوقی جنایات طالبان از طریق نهادهای بین‌المللی، به‌عنوان گام‌های اساسی برای برقراری عدالت و استقرار یک نظام دموکراتیک در نظر گرفته شده است. به‌طور کلی، روند ویانا با ارائه یک چارچوب روشن برای گذار به یک افغانستان دموکراتیک، آزاد و پایدار، نقش مهمی در جهت‌دهی به آینده کشور ایفا می‌کند. این روند بر اساس اصول مردم‌سالاری، حقوق بشر و عدالت اجتماعی، تلاش می‌کند تا با همکاری داخلی و حمایت بین‌المللی، افغانستان را از بحران کنونی خارج کند و بستری برای صلح و ثبات منطقه‌یی و جهانی فراهم سازد.

اولین کنفرانس روند ویانا، سپتامبر ۲۰۲۲
 نور صفا، کریستیان ریدر، احمد مسعود، منیژه باختری

پنجمین کنفرانس روند ویانا، فوریه ۲۰۲۵

نقشه‌راه روند وینا برای یک افغانستان دموکراتیک

این نقشه‌راه که در نتیجه سه دور گفتگوهای روند وینا برای یک افغانستان مردم‌سالار، شکل گرفته است، چشم انداز ایجاد و احیای یک نظام مبتنی بر قانون اساسی در افغانستان را ترسیم می‌کند. این سند، خاتمه بخشیدن به سلطه ظالمانه طالبان و پایان یافتن نقض سیستماتیک حقوق بشر و رفع اعمال آپارتاید جنسیتی را در افغانستان مدنظر داشته و در تلاش برای پیدا کردن راه‌های مشارکت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی مردم کشور ما می‌باشد. همچنین، تلاش برای جلوگیری از کشتار گروه‌های قومی و مذهبی به ویژه هزاره‌ها به واسطه گروه‌های تروریستی، کشتارهای سیستماتیک و هدفمند، کوچ اجباری مردم بومی و غصب زمین‌های شان توسط طالبان، و نیز تهدید بالفعل گروه‌های تروریستی متحد آنها برای امنیت منطقه‌یی و جهانی، از دیگر مواردی است، که روند وینا به آن توجه دارد.

این نقشه‌راه، تشکیل یک چتر گسترده را با مشارکت زنان، مردان، اقوام و تمامی احزاب و گروه‌های سیاسی، فرهنگی

و اجتماعی افغانستان، یگانه راه حل بحران کشور می‌داند. اهداف کلیدی این نقشه‌راه، ایجاد یک نظام سیاسی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، شهروندی و دموکراتیک است که در آن حاکمیت و مشروعیت از اراده آزاد مردم ناشی می‌شود. چنین اقتدار سیاسی باید مبتنی بر قانون بوده و محتوای اصلی آن را عدالت، تضمین حقوق و آزادی‌های شهروندان در یک افغانستان متحد، مرفه، با ثبات و عاری از تبعیض و خشونت، شکل خواهد داد. افزون بر آن، این سند اهمیت بسیج نیروها، به ویژه زنان و بازگرداندن جایگاه بین‌المللی افغانستان و تقویت روابط هماهنگ میان مناطق و گروه‌های قومی مختلف را یک امر حیاتی می‌داند.

اصول

باور و التزام به:

1. حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و وحدت ملی افغانستان
2. ایجاد یک نظم مبتنی بر قانون اساسی و انتخابات
3. ایجاد و تامین «امنیت انسانی»، توسعه پایدار و ثبات سرتاسری
4. تامین عدالت و دوری از تبعیض، خشونت و افراط‌گرایی
5. ترویج فرهنگ هم‌دیگرپذیری به دور از گرایش‌های قومی، زبانی، فرهنگی، مذهبی، جنسیتی و سیاسی.

اهداف

- تقویت و گسترش هماهنگی و انسجام میان نیروهای مخالف طالبان
- تقویت زمینه‌ها برای تامین عدالت اجتماعی و لغو هرگونه تبعیض ساختاری و سیستماتیک و استبداد در کشور
- زمینه‌سازی برای بحث در مورد قانون اساسی از جمله نوعیت نظام سیاسی آینده
- بسیج عمومی گروه‌های مخالف و مقاومت ضد طالبانی در داخل و خارج کشور
- احیای جایگاه شایسته افغانستان در جامعه بین‌المللی
- پاک‌سازی کشور از وجود گروه‌های تروریستی، افراطیت و مراکز آموزشی آنها
- پایان‌بخشی به فرهنگ معافیت قضایی و انفاذ قانون به صورت یک‌سان و یک‌دست.

میکانیزم اجرایی

اشتراک‌کنندگان روند ویانا بر این باور اند که هماهنگی و همکاری میان تمامی نیروهای سیاسی، امنیتی، مدنی، فرهنگی، اجتماعی و شخصیت‌های متنفذ مخالف طالبان ضروری بوده و بخاطر عملی شدن آن اقدامات اجرایی ذیل را پیشنهاد می‌کنند:

اول

برقراری تماس، حفظ و گسترش روابط نزدیک و جلب حمایت تمامی جریان‌های مخالف وضعیت که در جستجوی یک نظام سیاسی جایگزین مبتنی بر ارزش‌ها و معیارهای دموکراتیک می‌باشند.

دوم

1. تهیه فراخوان از سوی گروه کاری روند ویانا به همه جریان‌ها و شخصیت‌های سیاسی، مدنی، امنیتی و فرهنگی افغانستان جهت معرفی افراد شایسته برای عضویت در کمیسیون تدوین دیدگاه‌ها و طرح ساختار بدیل، با رعایت تناسب جنسیتی، قومی و مذهبی.
2. ایجاد کمیسیون به منظور تدوین دیدگاه‌های مشترک متکی به ماده اول اعلامیه نخستین نشست ویانا و مفاد سایر کنفرانس‌های مرتبط، به منظور نهایی کردن طرح برون رفت از بحران و شکل دادن یک ساختار سیاسی جامع و بدیل برای افغانستان.

سوم

1. برگزاری یک نشست سراسری و همه‌شمول به خاطر استماع گزارش کاری کمیسیون و نهایی سازی اسناد پیشنهادی در مشارکت با جامعه جهانی

2. تماس با کشورهای منطقه و کشورهای ذیدخل در قضیه افغانستان برای جلب حمایت آنها از دیدگاه مشترک به منظور برون‌رفت از بحران و حمایت از ساختار سیاسی بدیل و مفاد اسناد کنفرانس‌های گذشته.

چهارم

1. هم‌زمان با موارد فوق‌الذکر، حمایت از تداوم مقاومت مردم افغانستان و دادخواهی مداوم و منظم در مجامع بین‌المللی در باره وضعیت اسفبار انسانی مردم به ویژه زنان و دختران
2. تداوم رابطه با نهادهای حقوقی و قضایی بین‌المللی به ویژه دیوان کیفری بین‌المللی در رابطه به جنایات ضدبشری و جنایات جنگی، کشتارهای سیستماتیک، تبعیض جنسیتی، تبعیض مذهبی، کوچ اجباری مردم بومی و بازداشت و شکنجه در زندان‌های طالبان.

نتیجه‌گیری

نقشه‌راه روند ویانا یک برنامه استراتژیک برای ایجاد بدیل دموکراتیک و مؤثر برای افغانستان و تغییر وضعیت افغانستان زیر سلطه طالبان است. این روند به اصل اشتراک دموکراتیک مردم افغانستان، و همکاری‌های اصول‌مند منطقوی و بین‌المللی تاکید دارد. گام‌های پیشنهادی در این نقشه‌راه برای هماهنگی میان نیروهای مردمی و ایجاد فضای همکاری و جلب حمایت مؤثر کشورهای منطقه و جامعه جهانی، تهیه شده است.

اصول اساسی نقشه راه روند ویانا در حوزه های

سیاست
روابط بین الملل
حقوق بشر
اقتصاد

چشم انداز سیاسی

اصول سیاسی روند ویانا که بر پایه ارزش‌های بنیادین و اساسی یک ساختار سیاسی کارآ و موثر برای آینده افغانستان تنظیم شده است، نمایانگر تعهد به یک افغانستان متحد، مردم‌سالار، دموکرات و مبتنی بر حقوق شهروندی است. رعایت موازین و ارزش‌های انسانی، نفی هرگونه تفوق طلبی سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، قومی و مذهبی، اعتقاد به عدالت اجتماعی و اقتصادی، پابندی به حقوق شهروندی، حمایت از صلح عادلانه و پایداری، پذیرفتن اصل مشروعیت سیاسی از طریق انتخابات آزاد و مردم‌سالار، احترام به آزادی بیان، آزادی رسانه‌ها با رعایت اصول و ارزش‌های جهانی و انسانی و ارج‌گزاری به تخصص و تعهد به تمامیت ارضی و اتحاد مردم افغانستان از ارزش‌های اساسی روند ویانا به شمار می‌روند. در کنفرانس چارم روند ویانا (24-26 جون 2024) اشتراک‌کنندگان هشت مورد را به عنوان اصول اساسی سیاسی روند ویانا تعیین کردند:

افغانستان به عنوان واحد سیاسی متحد و غیرقابل تجزیه تعریف می‌شود.

افغانستان به عنوان یک کشور واحد، با احترام به تمامیت ارضی و هویت ملی خود، بدون هیچ گونه تمایل به تجزیه، تعریف شود. هرگونه تلاش برای تجزیه یا تضعیف این وحدت مردود است. این اصل بنیان ایجاد همبستگی ملی و وحدت میان تمام اقوام و گروه‌های اجتماعی در افغانستان است.

نظام سیاسی افغانستان مردم‌سالار و مبتنی بر قانون بوده و بر اصول و ارزش‌های شهروندی بنا می‌یابد.

نظام سیاسی افغانستان بر اساس اصول مردم‌سالاری، حقوق شهروندان و حاکمیت قانون بنا می‌شود. حقوق و آزادی‌های فردی و اجتماعی شهروندان باید محترم شمرده شده و اصل شهروندی به عنوان مبنای تعاملات اجتماعی و سیاسی به رسمیت شناخته شود. قانون اساسی باید به گونه‌ی تنظیم شود که تساوی حقوق همه افراد جامعه را با در نظر داشت و حرمت و حراست تفاوت‌های زبانی، دینی-مذهبی و فرهنگی بدون تبعیض تضمین کند. ایجاد اعتماد ملی از طریق فراهم‌سازی زمینه‌های مشارکت سیاسی و سهم‌گیری مردم در ارکان قدرت، پالیسی‌سازی و اتخاذ تصمیمات سیاسی مبتنی بر حقوق شهروندی و کثرت‌گرایی صورت بگیرد.

دموکراسی به معنای مشارکت فعال و برابر همه مردم در تعیین سرنوشت سیاسی کشور است. در این چارچوب، اصل شهروندی به عنوان محور اصلی تمام حقوق و وظایف در جامعه

تعریف می‌شود و همه افراد، صرف‌نظر از قومیت، مذهب، جنسیت یا سایر تفاوت‌ها، از حقوق برابر برخوردارند. تمکین به اصل انتخابات مستقیم، آزاد و شفاف در تعیین رهبران و نهادهای سیاسی چون شوراهای مردمی در همه سطوح (دهات، قصبات، محلات شهری، ولسوالی‌ها، ولایات و سطح ملی) صورت می‌گیرد.

اجزای کلیدی این اصل عبارتند از:

مردم‌سالاری (دموکراسی):

مردم‌سالاری به معنای این است که قدرت سیاسی از اراده مردم سرچشمه می‌گیرد و متکی بر اصل اداره محل توسط خود مردمان محل و انتخاب ارکان دولت-حکومت و نهادهای سیاسی توسط مردم می‌باشد. در نظام مردم‌سالار، انتخابات آزاد، منصفانه و شفاف برگزار می‌شود تا همه افراد جامعه فرصت داشته باشند که در تصمیم‌گیری‌های سیاسی مشارکت کنند. این شامل حق رأی برای انتخاب ارکان دولتی و نمایندگان، شرکت در همه‌پرسی‌ها و همچنین حق ایجاد احزاب سیاسی برای رقابت سالم است. دولت دارای سه عنصر اساسی است: سرزمین، جمعیت و اقتدار سیاسی و یا حاکمیت. نوعیت حاکمیت مشروع، دولت‌ها را از هم‌دیگر متمایز می‌سازد. اقتدار و یا داشتن قدرت مشروع و دموکراتیک به معنای حق اعمال اراده مردم توسط دولت بر افراد جامعه است.

به همین دلیل در یک نظام مردم‌سالار حکومت مردم توسط مردم اعمال می‌گردد. این حق همیشگی و غیر قابل واگذاری

است. با توجه به تنوع قومی، مذهبی و تاریخی در افغانستان، این اصل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در طول سال‌ها، تنش‌های داخلی و رقابت‌های گروهی در کشور منجر به بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی شده است. برای ایجاد صلح و ثبات پایدار، لازم است که نظام سیاسی به گونه‌ی طراحی شود که همگان در آن سهمیم باشند و حقوق شهروندی همه گروه‌ها به رسمیت شناخته شود. این اصل تضمین می‌کند که هیچ گروهی حاشیه‌نشینی نشود و فرصت‌های برابر برای مشارکت در امور کشور در اختیار همه قرار بگیرد.

حاکمیت قانون:

حاکمیت قانون به این معنا است که حدود و ثغور وجایب، حقوق و آزادی‌های بنیادی مردم و حوزه صلاحیت دولت توسط قانون اساسی و قوانین متمم آن و همچنین حقوق بین‌المللی تعیین می‌شود. حاکمیت قانون یعنی تمام فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی بر اساس قوانینی که توسط نمایندگان مردم تصویب شده است، صورت می‌گیرد و این قوانین باید هماهنگ با حقوق بین‌المللی نیز باشند. هیچ‌کس بالاتر از قانون نیست و همه افراد و نهادها باید از قوانین پیروی کنند. این امر به جلوگیری از هر نوع استبداد و فساد کمک می‌کند و تضمین می‌کند که حکومت مانند شهروندان در برابر قانون مسؤول و مقید می‌باشد.

اصل شهروندی:

اصل شهروندی به معنای برابری حقوقی تمام افراد است. هر شهروند، فارغ از قومیت، زبان، مذهب یا جنسیت، در برابر قانون حقوق برابر دارد و هیچ تبعیضی میان شهروندان وجود ندارد. دولت موظف است حقوق شهروندان را بر اساس قوانین موضوعه تضمین و فرصت‌های برابر را برای همه فراهم کند. اصول شهروندی نه تنها حقوق بلکه وظایف اجتماعی مانند احترام به قانون، پرداخت مالیات و مشارکت در زندگی سیاسی و اجتماعی را نیز در بر می‌گیرد. اصل شهروندی در پیوند به مردم‌سالاری معنا می‌یابد. شهروند افزون بر این که دارای حقوق ذاتی و سلب ناشدنی است از حق حاکمیت نیز برخوردار است.

اجماع همگان:

این اصل به معنای این است که نظام سیاسی افغانستان باید مورد پذیرش و توافق تمام گروه‌ها و اقشار جامعه باشد. تفاوت‌های قومی، مذهبی و زبانی باید به عنوان ثروت ملی و تنوع فرهنگی در نظر گرفته شود طوری که همه باور کنند که نظام سیاسی کشور نماینده منافع همه است. این اجماع ملی از طریق گفتگوهای بین مردم، همه پرسی، تدوین قوانین فراگیر و ایجاد نهادهایی که همه گروه‌ها را نمایندگی می‌کند، به دست می‌آید.

اصل تفکیک قوا به عنوان مهم‌ترین رکن نظام سیاسی افغانستان محسوب می‌شود.

تفکیک قوای دولت با در نظر داشت تجربه تاریخی افغانستان باید در دو مسیر صورت بگیرد. تفکیک افقی قوای دولت و تفکیک عمودی قوای دولت. در تفکیک افقی جدایی قوای مقننه، مجریه، و قضائیه و تعیین حوزه صلاحیت‌های آن‌ها بر بنیاد قوانین صورت می‌گیرد. این تفکیک یکی از پایه‌های اساسی دموکراسی است. یکی از مهم‌ترین اهداف تفکیک و تقسیم قوا این است که قدرت در دست یک فرد یا نهاد خاص متمرکز نشود. اگر یک نهاد هم قانون‌گذاری کند، هم آن را اجرا کند و هم بر اجرای آن نظارت کند، خطر سوءاستفاده از قدرت و ظهور استبداد وجود دارد. تفکیک قوا این خطر را از طریق تقسیم وظایف و اختیارات میان نهادهای مختلف کاهش می‌دهد.

در تفکیک عمودی، رابطه اقتدار مرکزی با ارگان‌های محلی و حوزه صلاحیت‌های آن‌ها تعیین می‌شود. تمرکزگرایی در افغانستان تجربه موفق نبوده است. از این رو کاهش اقتدار مرکزی و انتقال صلاحیت‌های لازم به ولایات به مقصد تمرکززدایی از الزامات دموکراسی‌های معاصر است. در این راستا حق قانون گذاری به قوای تقنینیه مرکزی و یا ملی، و تطبیق آن به واسطه حکومت‌های منتخب محلی در ولایات، ولسوالی‌ها، شاروالی‌ها و نظارت از تطبیق قوانین توسط ارگان‌های حکومت مرکزی صورت می‌گیرد تا امکان تفتیش عادلانه و شفاف به میان آید.

نحوه سازماندهی قدرت سیاسی باید تضمین‌کننده شفافیت، پاسخ‌گویی و عدم تمرکز قدرت در یک نهاد خاص باشد. قوه قضایه و مجلس شورای ملی باید مستقل عمل کنند تا بتواند

نقشی را که در قانون برای آن‌ها در نظر گرفته شده است ایفا کرده از فساد و استبداد جلوگیری کنند. اصل تفکیک قوا در نظام سیاسی افغانستان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا با توجه به تاریخچه بی‌ثباتی و سوءاستفاده از قدرت در کشور، تضمین‌کننده یک نظام دموکراتیک، شفاف و پاسخگو است. تفکیک قوا، فساد را محدود و تمرکز قدرت را کاهش می‌دهد و به مردم اجازه می‌دهد که حقوق و آزادی‌های خود را در چارچوب قانون مصئون بدانند.

وظایف و اختیارات سه قوه اصلی حکومت (قوای مقننه، مجریه و قضائیه) مجزا از یک‌دیگر است. این اصل در نظام‌های دموکراتیک به عنوان تضمینی برای جلوگیری از تمرکز قدرت در یک نهاد خاص و جلوگیری از سوءاستفاده از قدرت و ایجاد فساد عمل می‌کند. تفکیک قوا همچنین تضمین‌کننده شفافیت، پاسخ‌گویی و حاکمیت قانون است. با تفکیک قوا، نظام سیاسی بر اساس قانون و نه اراده افراد خاص اداره می‌شود. هر نهاد باید وظایف و اختیارات خود را در چارچوب قانون انجام دهد. این امر به تقویت حاکمیت قانون و جلوگیری از استبداد و خودسری نهادهای حکومتی کمک می‌کند.

قوة مقننه (پارلمان)

قوة مقننه مهمترین رکن مردم سالاری و اصل حاکمیت مردم است. قوه مقننه ممثل ارادة مردم است و از این جهت باید آئینه تمام نمای مردم و میهن باشد. قوه مقننه دارای دو اتاق هریک مجلس نمایندگان که توسط رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود و سنا که ممثل تساوی ولایات می‌باشد. در

کنار این امر مهم، قوه مقننه مسؤول قانون‌گذاری و تصویب قوانین براسناد قانون اساسی کشور است که برای اداره کشور لازم است. این نهاد همچنین وظیفه نظارت بر عملکرد قوه مجریه را بر عهده دارد. نمایندگان مردم که در انتخابات آزاد و دموکراتیک انتخاب می‌شوند، در این نهاد به تصویب و اصلاح قوانین می‌پردازند.

الف: نقش قوه مقننه در دموکراسی:

- قوه مقننه توسط رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود. رئیس و اعضای کابینه توسط قوه مقننه (حزب دارای بیشترین رأی) انتخاب می‌شود و در برابر قوه مقننه پاسخگو است. (کابینه به عنوان یک کل به شمول رئیس آن در برابر قوه مقننه پاسخگو است)
- تصویب بودجه و قوانین مالی،
- دادن رأی اعتماد و تأیید کابینه پیشنهادی رئیس منتخب دولت و نظارت بر عملکرد دولت از طریق پیگیری کارکرد دولت، احضار، استجواب، استیضاح و اجرای تحقیقات،
- تضمین پاسخگویی دولت در برابر مردم.

قوه اجرایی (حکومت)

قوه اجرایی مسؤول اجرای قوانین و مدیریت اجرایی آن توسط ارگان‌های منتخب سیاسی و استخدام افراد مسلکی در مرکز و ولایت کشور است. رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر، یا هیئت دولت (بسته به نوع نظام حکومتی) در رأس قوه مجریه قرار دارند.

این نهاد مسؤول ارائه خدمات عمومی، تامین امنیت، اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های دولت است. ریاست هم‌زمان دولت و حکومت توسط یک فرد یک تجربه شکست خورده و نادرست است. بناً ایجاب می‌کند که در رأس دولت افغانستان رییس جمهور که دارای نقش مشخص و تعریف شده روسای دولت در دیموکراسی‌های پارلمانی را دارد، باشد و در رأس حکومت نخست وزیر که از طریق پارلمان رأی اعتماد می‌گیرد، باشد.

الف: نقش قوه اجرایی در دموکراسی:

- اجرای قوانین تصویب شده توسط پارلمان، با در نظر داشت اصل تفکیک قوا و تقسیم مسؤولیت‌های عمودی و افقی قدرت در قانون اساسی،
- مدیریت امور اجرایی خدمت رسانی به مردم در کشور و سیاست‌های عمومی،
- حفظ نظم و امنیت داخلی، دفاع از سرحدات و تعیین و اجرایی کردن سیاست خارجی.

قوه قضائیه

قوه قضائیه مسؤول تفسیر و اعمال قانون و حل و فصل دعاوهای حقوقی و جزایی است. این نهاد باید مستقل از دیگر قواها باشد تا عدالت به صورت منصفانه و بی طرفانه اجرا شود. قضات و محاکم وظیفه دارند که بر اساس قانون اساسی و سایر قوانین کشور، حقوق افراد را تضمین کنند و به دعاوهای و تخلفات رسیدگی کنند.

الف: نقش قوه قضائیه در دموکراسی:

- تفسیر و ارزیابی قوانین و تطبیق آنها توسط محکمه عالی
- قانون اساسی با در نظر داشت توافق آنها با قانون اساسی،
- داوری در اختلافات مدنی، جزایی و حقوقی،
- داوری در دعوای حقوقی و جزایی میان شهروندان و دولت.

ب: استقلال قوه قضائیه:

استقلال قوه قضائیه به این معناست که این نهاد باید بدون دخالت از سوی قوای دیگر یا فشار سیاسی عمل کند. این استقلال تضمین کننده عدالت است، زیرا قضات و محکمه‌ها می‌توانند به صورت بی‌طرفانه و بر اساس قانون به دعوای رسیدگی کنند و حقوق مردم را تضمین نمایند. هر گونه دخالت از سوی قوه مجریه یا مقننه در امور قضایی، می‌تواند عدالت را مختل کند.

تأمین عدالت اجتماعی و حق تصمیم‌گیری سیاسی بر اساس حقوق شهروندی تضمین گردد.

عدالت اجتماعی به معنای توزیع منصفانه منابع، فرصت‌ها و دسترسی به حقوق اجتماعی و اقتصادی برای همه شهروندان افغانستان است. این اصل تضمین کننده این است که هر شهروند، فارغ از قوم، مذهب یا جنسیت، حق مشارکت در تصمیم‌گیری‌های سیاسی و اجتماعی کشور را داشته باشد. اصل «تأمین عدالت اجتماعی و حق تصمیم‌گیری سیاسی بر اساس حقوق شهروندی» به معنای ایجاد یک ساختار اجتماعی است که

در آن همه افراد، صرف نظر از تفاوت‌های نژادی، قومی، جنسیتی، مذهبی و یا اقتصادی، از فرصت‌ها و حقوق برابر برخوردار باشند. عدالت اجتماعی به توزیع عادلانه منابع و فرصت‌ها اشاره دارد و تأکید دارد که هر فرد باید به اندازه توان و نیاز خود از مزایا و فرصت‌های موجود در جامعه بهره‌مند شود.

از سوی دیگر، حق تصمیم‌گیری سیاسی بر اساس حقوق شهروندی به معنای مشارکت فعال و برابر همه افراد در فرآیندهای سیاسی است. این مشارکت تنها به رای دادن محدود نمی‌شود، بلکه شامل حق حضور در نهادهای تصمیم‌گیرنده، آزادی بیان و ایجاد تغییرات سیاسی و اجتماعی نیز است. تضمین این اصل به این معناست که دولت باید قوانینی وضع کند و سیاست‌هایی اتخاذ نماید که تضمین‌کننده برابری در دسترسی به منابع و فرصت‌های اجتماعی و سیاسی باشد. این شامل مبارزه با تبعیض و فساد، ایجاد سیستم‌های عادلانه در آموزش، صحت و بازار کار، و حمایت از حقوق افراد برای مشارکت آزادانه و بدون محدودیت در تصمیم‌گیری‌های سیاسی است. بنابراین، تحقق این اصل به معنای تلاش برای ایجاد جامعه‌ای است که در آن هر فرد بتواند بدون مواجهه با تبعیض و نابرابری، در تمامی ابعاد زندگی خود به عنوان یک شهروند فعال و آگاه نقش‌آفرینی کند و از حقوق خود بهره‌مند شود.

حمایت از مقاومت مشروع همه‌جانبه به عنوان یک اصل پذیرفته شود.

مبارزه مشروع در برابر ظلم، استبداد داخلی، و هر نوع اشغال خارجی باید به رسمیت شناخته شود. مقاومت به عنوان حق مشروع

مردم افغانستان در راستای دفاع از حقوق و آزادی‌های شان و تعیین سرنوشت شان باید بخشی از نظام سیاسی باشد و در حمایت از این اصل، نیروی مقاومت مشروع به عنوان بخش مهمی از امنیت ملی و اجتماعی در نظر گرفته شود. روند ویانا از تمام روندها و مجموعه‌های مقاومت مشروع مردم افغانستان حمایت می‌کند. مقاومت مشروع مردم افغانستان در برابر طالبان ریشه‌های عمیقی در تاریخ، فرهنگ و خواست‌های جمعی مردم این کشور برای آزادی و عدالت دارد. پس از سقوط حکومت جمهوری افغانستان و تسلط طالبان بر کابل در ۲۴ اسد ۱۴۰۰، بسیاری از شهروندان، اعم از زنان، مردان، جوانان و گروه‌های مختلف اجتماعی، با انواع واشکال مختلف در برابر طالبان مقاومت را ادامه داده‌اند. این مقاومت به دلایل متعددی قابل توجیه و تعمیم است:

الف: حقوق و آزادی‌های اساسی: طالبان به‌عنوان گروهی با دیدگاه‌های تندروانه، توجیه نادرست اسلامی و عملکرد تروریستی، حقوق و آزادی‌های اساسی مردم، به‌ویژه زنان و دختران را به‌شدت محدود کرده‌اند. اکثریت شهروندان این قید و بندها را نمی‌پذیرند و در برابر آن ایستادگی می‌کنند. اعاده حقوق اساسی مردم از جمله حق آموزش، حق کار و حضور زنان در جامعه انگیزه‌های اصلی این مقاومت هستند.

ب: خودمختاری و آزادی: برای بسیاری از شهروندان، تسلط طالبان نماد از دست رفتن آزادی، اختیار و تصمیم‌گیری فردی و خودمختاری است. آنها طالبان را نه تنها به‌عنوان گروهی که با زور و خشونت قدرت را به دست آورده‌اند، بلکه به‌عنوان نیرویی که منافع ملی را به خطر می‌اندازد، می‌بینند.

ج: تنوع قومی و فرهنگی: طالبان با سیاست‌های یک‌جانبه و تندروانه قشری خود، بسیاری از گروه‌های قومی و فرهنگی

متنوع افغانستان را نادیده گرفته و سرکوب کرده‌اند. به همین دلیل، مقاومت‌های محلی و ملی علیه طالبان به عنوان تلاشی برای حفظ تنوع و غنای تکرر فرهنگی کشور در برابر این گروه شکل گرفته است.

د: مشروعیت سیاسی: بسیاری از مردم افغانستان و جامعه جهانی، مشروعیت طالبان را به چالش کشیده‌اند. نبود انتخابات آزاد، نقض نظام‌مند حقوق بشر و استفاده از زور برای تحمیل حاکمیت، باعث شده که مردم به مقاومت بپردازند. مقاومت در مناطق گوناگون کشور، و همچنین اعتراضات گسترده مدنی در شهرها، از مظاهر این ایستادگی هستند.

ه: حمایت از یک دولت دموکراتیک: افغانستان در طی بیست سال (2001-2020) تلاش‌های زیادی برای ایجاد یک دولت دموکراتیک انجام داده بود. بسیاری از شهروندان، به‌ویژه زنان و جوانان، خواستار حفظ دستاوردهای این بیست سال در زمینه حقوق بشر، دموکراسی و توسعه اجتماعی هستند و به همین دلیل به مقاومت علیه طالبان ادامه می‌دهند. این مقاومت، با وجود دشواری‌ها و چالش‌های زیاد، به دلیل اعتقاد مردم افغانستان به آزادی، عدالت و حقوق بشر، یک مقاومت مشروع و از نظر اخلاقی و سیاسی قابل دفاع است. مبارزه برای حقوق، کرامت انسانی و آینده بهتر، انگیزه‌های اصلی این ایستادگی است.

مشروعیت حاکمیت در نظام سیاسی افغانستان باید مبتنی بر انتخابات آزاد باشد.

انتخابات آزاد، عادلانه و شفاف برای تعیین کارکنان در همه مواضع سیاسی و شوراهای مردمی در مرکز و اطراف باید ستون

اصلی برای تعیین مشروعیت هرگونه دولت در افغانستان باشد. تمام شهروندان باید حق رأی داشته باشند و انتخاب مسؤولین سیاسی از طریق انتخابات مردمی انجام شود. در این راستا، نظارت بین‌المللی و داخلی بر روند انتخابات ضروری است تا از سلامت و شفافیت آن اطمینان حاصل شود. در دموکراسی‌ها دولت مشروعیت خود را از انتخابات و نتایج حاصله از اراده مردم به دست می‌آورد، اما مشروط به این که انتخابات طبق قانون، طور شفاف، آزاد و عادلانه برگزار شود و زمینه‌های لازم برای شرکت در انتخابات سراسری فراهم شود.

الف: مشخصه‌ها و معیارهای یک انتخابات آزاد و عادلانه:

- تسوید و تایید یک قانون انتخاباتی معقول و متناسب به ساختار و شرایط اجتماعی کشور،
- آزادی بیان و اندیشه برای نامزدان، رأی دهندگان، رسانه‌ها و دیگران،
- آزادی گردهمایی‌ها و اجتماعات و رفع موانع در رابطه به تبلیغات انتخاباتی و راه‌اندازی پروسه انتخابات و مشارکت آزادانه مردم در انتخابات،
- انتخابات عادلانه، شفاف و موجودیت سیستم انتخاباتی که به مفاد یک گروه خاص نبوده و هیچ برتری برای افراد و یا احزاب قایل نشود،
- ایجاد یک اداره انتخاباتی مستقل و بی‌طرف، برخورد غیرجانبدارانه و متوازن با همه نامزدان از سوی رسانه‌ها، نیروهای امنیتی، عدلی و قضایی،
- رسیدگی به مراکز رأی‌دهی برای همه اطراف ذیدخل در انتخابات،

- سری بودن رأی، مدل همسان برای برگه‌های رأی‌دهی، مراکز رأی‌دهی متناسب با شمار رأی دهندگان.

ب: حقوق و مکلفیت‌های شهروندان:

در روند انتخابات شهروندان، نامزدان و دولت هرکدام دارای حقوق و مکلفیت‌هایی می‌باشند که با مراعات آن یک انتخابات مشروع به وجود می‌آید. هر شهروند بالغ واجد شرایط حق دارد تا بدون هرنوع تبعیض خود را کاندید کند و هم در روند رأی‌دهی شرکت کند. رأی نه تنها یک مکلفیت مدنی و یا یک مسئولیت اجتماعی، بلکه حق مدنی و طبیعی هر شهروند است که از آن براساس فکر و اندیشه خویش آزادانه برای تعیین سرنوشت خود استفاده می‌کند و در نتیجه فضای اعتماد بین شهروندان و مامورین دولت و حکومت ایجاد می‌گردد. رأی حق شخصی یک شهروند بوده که از مصئونیت خاص برخوردار است و طور سری انجام می‌پذیرد و هیچ‌کس حق افشای آنرا ندارد. رأی باید مستقیم باشد و به جز از موارد بیماری‌های مزمن و یا پیری و از پای افتادگی هیچ‌کس حق ندارد به نمایندگی از فرد دیگری رأی بدهد. این اصل بدون استثنا شامل مردان و زنان دارای حق رأی می‌شود.

ج: حقوق و مکلفیت‌های نامزدان:

دولت مکلف است تا برای شهروندانش زمینه شرکت در انتخابات را فراهم سازد. هر شهروند واجد شرایط حق دارد تا در زندگی سیاسی کشور خود به تنهایی یا در چوکات یک حزب یا جریان سیاسی نقش بازی کند و زمام امور مملکت خویش را بدست

گیرد و به اساس قانون و مشخصات وضع شده خود را نامزد کند و از تمامی امکانات و سهولت‌های قانونی که برای نامزدی داده شده مستفید گردد. هرنامزد مکلف است تا به آزادی دیگران احترام گذاشته و خود را متعهد به قبول نتایج انتخابات دانسته و آن را بپذیرد.

د: حقوق و مکلفیت‌های دولت:

دولت برای برگزاری انتخابات براساس قانون اساسی و قانون انتخابات مکلف به برگزاری انتخابات شفاف، مشروع و عادلانه می‌باشد تا:

- برای روند ثبت نام رأی دهندگان زمینه‌های لازم را بدون تبعیض و بی‌طرفانه ایجاد کند،
- معیارهای لازم را برای واجدین شرایط وضع و امکانات مالی لازم را برای همه نامزدان به شکل عادلانه فراهم کند،
- از قانونی بودن انتخابات اطمینان حاصل نموده، نظارت و کنترل قوی داشته باشد،
- دولت مکلف است تا آزادی تحرکات، اجتماعات و گردهمایی‌ها را در زمان انتخابات حفاظت و حمایت کند و زمینه دسترسی به رسانه‌ها و خدمات دولتی را به شکل یکسان و مساویانه برای همه فراهم سازد،
- دولت مکلف است تا از شفافیت نتایج نهایی و نحوه شمارش برای شهروندان اطمینان کامل حاصل نماید.

ه: امنیت و نظارت:

برای این که مردم مطمئن شوند که انتخابات مورد نظر از مشروعیت لازم برخوردار است، دو عنصر مهم دیگر برای تحقق این امر ضروری است؛ یکی از این موارد تامین امنیت رأی دهندگان نامزدان در مراحل مختلف پروسه انتخابات و پس از انتخابات می باشد که از مکلفیت های دولت به شمار می رود.

امنیت، میزان مشارکت مردم در انتخابات را بالا برده و مبانی و معیارهای یک انتخابات مشروع را تحقق می بخشد. بدون امنیت ممکن نیست که ناظران ملی و بین المللی برای نظارت از انتخابات در مناطق مختلف حضور پیدا کنند و از میزان مشارکت مردم، تطبیق روش های لازم پیشبینی شده در قانون، عدم اجبار و تهدید مردم در آزادی انتخاب و سایر موارد اطمینان حاصل کنند. هر انتخابات باید توسط مردم، نمایندگان احزاب و جریان های سیاسی، جامعه مدنی و ناظران ملی و بین المللی نظارت شود تا از شفافیت انتخابات اطمینان حاصل گردد. زمانی که نهادهای مربوطه نتایج انتخابات را اعلام می دارند (در صورتی که میزان تخطی ها به حدی نباشد که مشروعیت انتخابات را زیر سوال برد) برای اطراف ذیدخل در انتخابات و نامزدان لازم است تا نتایج انتخابات را بپذیرند.

حمایت از هویت های دینی، مذهبی، زبانی و فرهنگی مبتنی بر ارزش های انسانی در نظام سیاسی افغانستان مورد توجه قرار بگیرد.

به اساس اصل کثرت گرایی احترام به هویت های مذهبی و فرهنگی مختلف در افغانستان باید از طریق به رسمیت شناختن حقوق دینی، فرهنگی و اجتماعی آنها در نظام سیاسی تضمین شود. هر

گونه تبعیض دینی، قومی، زبانی و فرهنگی باید ممنوع و حقوق اقلیت‌های دینی، قومی، زبانی و فرهنگی مطابق با ارزش‌های انسانی و منشور بین‌المللی حقوق بشر رعایت گردد. حمایت از هویت‌های مذهبی مبتنی بر ارزش‌های انسانی در نظام سیاسی افغانستان به معنای تأمین عدالت، برابری و کرامت برای همه شهروندان است. این رویکرد نه تنها به انسجام اجتماعی و پایداری سیاسی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به عنوان الگویی برای دیگر کشورهای که با چالش‌های مشابه مواجه هستند، مطرح شود. با تمرکز بر ارزش‌های انسانی مشترک و احترام به تنوع مذهبی، افغانستان می‌تواند به سمت یک جامعه صلح‌آمیز و عادلانه حرکت کند.

افغانستان به عنوان یک کشور با تنوع گسترده مذهبی و فرهنگی، همواره چالش‌های خاصی در زمینه مدیریت تفاوت‌های مذهبی داشته است. در این میان، حمایت از هویت‌های مذهبی، زبانی و فرهنگی بر اساس ارزش‌های انسانی نه تنها می‌تواند به حفظ صلح و ثبات کمک کند، بلکه به تقویت ارزش‌های دموکراتیک و احترام به حقوق بشر نیز منجر می‌شود.

الف: هم‌زیستی مسالمت‌آمیز ادیان:

افغانستان دارای جامعه متنوع از نظر مذهبی است که شامل مسلمانان سنی، شیعه و شیعه اسماعیلی و تعداد کمتری از اقلیت‌های دینی دیگر مانند سیک‌ها و هندوان است. یک نظام سیاسی که از هویت‌های مذهبی مبتنی بر ارزش‌های انسانی حمایت می‌کند، باید به گونه طراحی شود که تمام پیروان ادیان مختلف احساس امنیت و احترام کنند. این امر می‌تواند با تضمین حقوق مساوی مذهبی و جلوگیری از تبعیض‌های مذهبی

در سیاست‌ها و نهادهای حکومتی تحقق یابد. اسلام، به‌عنوان دین اکثریت مردم افغانستان، خود بر ارزش‌های انسانی مانند عدالت، برابری، احترام به کرامت انسانی و هم‌زیستی مسالمت‌آمیز تأکید دارد. این ارزش‌ها، با بسیاری از ادیان دیگر مشترک هستند و می‌توانند به‌عنوان پایه‌یی برای ایجاد یک نظام سیاسی فراگیر که به حقوق همه احترام می‌گذارد، استفاده شوند.

ب: حمایت قانونی و حقوقی از اقلیت‌های مذهبی:

در یک نظام سیاسی که از ارزش‌های انسانی و هویت‌های مذهبی حمایت می‌کند، قوانین اساسی و عادی باید حقوق مذهبی همه شهروندان را تضمین کنند. این شامل آزادی عبادت، آزادی بیان مذهبی و حق مشارکت سیاسی برای همه اقلیت‌ها بدون تبعیض است. افغانستان باید از تجربیات کشورهایی که توانسته‌اند به خوبی هویت‌های مذهبی را در قالب ارزش‌های انسانی و حقوق بشری مدیریت کنند، الهام بگیرد.

ج: احترام به تفاوت‌های مذهبی به‌عنوان بخش از هویت ملی:

تنوع مذهبی افغانستان باید به‌عنوان یک ثروت فرهنگی و اجتماعی در نظر گرفته شود و به آن احترام گذاشته شود. احترام به تفاوت‌ها و ایجاد پل‌های گفت‌وگو بین ادیان و مذاهب مختلف می‌تواند به شکل‌گیری یک هویت ملی مبتنی بر تنوع کمک کند. نظام سیاسی می‌تواند از طریق آموزش و رسانه‌ها، آگاهی مردم را در مورد اهمیت احترام به هویت‌های مذهبی و ارزش‌های انسانی افزایش دهد.

د: نقش نخبگان دینی در تقویت ارزش‌های انسانی:

نخبگان و رهبران مذهبی نقش مهمی در تقویت ارزش‌های انسانی در جامعه دارند. همکاری میان نهادهای دینی و دولتی برای ترویج آموزه‌های مذهبی که بر کرامت انسانی، احترام به حقوق دیگران و عدالت تأکید دارند، می‌تواند به ایجاد فضای هم‌زیستی مسالمت‌آمیز کمک کند. همچنین، نهادهای مذهبی می‌توانند نقش مهمی در کاهش تنش‌های مذهبی و ارتقای فرهنگ مدارا داشته باشند.

ه: نقش نظام آموزشی در پرورش ارزش‌های انسانی و مذهبی:

یکی از مهم‌ترین ابزارها برای حمایت از هویت‌های مذهبی مبتنی بر ارزش‌های انسانی، نظام آموزشی است. برنامه‌های آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها باید به گونه‌ای طراحی شوند که به دانش‌آموزان و دانشجویان اهمیت ارزش‌های انسانی مانند برابری، عدالت، احترام به دیگران و حقوق بشر را آموزش دهند. این برنامه‌ها همچنین می‌توانند به ترویج درک متقابل و هم‌زیستی میان گروه‌های مذهبی مختلف کمک کنند.

در نظام سیاسی مورد حمایت روند ویانا، احزاب سیاسی در برگزاری انتخابات و پارلمان و دولت‌سازی نقش اساسی خواهند داشت.

حزب متشکل از مجموع افرادیست که بر مبنای اساسنامه و مرامنامه ملی وکلان تشکیل شده و به دنبال دستیابی به قدرت سیاسی و حفظ قدرت مذکور از طریق برنامه‌ها و ساز و کارهای

انتخاباتی می‌باشد. نظام چند حزبی باید به عنوان یکی از ارکان اصلی دموکراسی در افغانستان حمایت شود. احزاب سیاسی با ارائه دیدگاه‌ها و برنامه‌های مختلف در روند انتخابات، نقش تعیین‌کننده در دولت‌سازی و تشکیل مجلس‌ملی و شوراهای ولایتی، ولسوالی‌ها، شهرها و قصبات خواهند داشت. این امر به تقویت دموکراسی و فراهم کردن فرصتی برای رقابت سالم و سازنده میان نیروهای سیاسی کمک خواهد کرد.

شکل‌گیری احزاب معلول وقایع سیاسی و واقعیت‌های بیرونی همچون انتخابات، انقلاب‌ها، اعتراضات و موضوعاتی از این دست است و در اکثر موارد طرفداران یک نامزد انتخاباتی دورهم جمع شده و ستادهای انتخاباتی را فعال می‌سازند و این ستادها در فرآیند ذکرشده یعنی تصویب اساسنامه و برنامه ریزی برای کسب قدرت تبدیل به یک حزب می‌شوند. بنابراین ریشه تشکیل احزاب رابطه تنگاتنگی با نظام‌های انتخاباتی دارد.

الف: تأثیر احزاب بر انتخابات:

- یکی از فواید احزاب در جامعه سیاسی این است که در نظام حزبی تعداد نامزدهای انتخاباتی کاهش می‌یابد و نامزدها تنها از طریق حزب معرفی می‌شوند و این اقدام موجب کاهش هزینه‌های ناشی از تعدد نامزدهای انتخاباتی و افزایش قدرت تشخیص مردم می‌گردد،
- از آن جایی که احزاب در طول فعالیت خود عملن اقدام به تربیت افرادی مطابق به سیاست‌های حزب نموده اند، پس از پیروزی در عرصه انتخابات نیازمند جستجو در پی افراد با کفایت جهت اداره امور حکومت‌داری نخواهند شد. از آن جایی

- که همه افراد تخصص‌های لازم و کافی را در همه زمینه‌های حکومتی ندارند، احزاب به مثابه یک نهاد پشتیبانی، اطلاعاتی و برنامه‌ساز برای افراد منتخب مشوره ارائه می‌دهند،
- پس از پیروزی یک حزب در انتخابات، احزاب رقیب دست از تلاش برنمی‌دارند و با تشکیل اپوزیسیون همواره با نگاه ذره بینی و نظارتی بر حزب و یا احزاب حاکم می‌نگرند و این نظارت خود موجب دقت فراوان حاکمان در اجرای وظیفه و تعهدات شان می‌گردد،
 - پیروزی حزب و استقرار قدرت آن مانع هرج و مرج گردیده و باعث ثبات سیاسی می‌شود،
 - حزب و یا احزاب دارای اکثریت در مجلس ملی مکلف به رعایت و تضمین فعالیت‌های احزاب اپوزیسیون در چارچوب قانون می‌باشند.
 - تشکیل احزاب باید ارزش محور و برنامه محور، نه فردمحور و یا قوم محور باشد و اهداف‌شان متمرکز به حمایت از ارزش‌های قانون اساسی و منافع کشور باشد.

چشم‌انداز روابط بین الملل

مقدمه:

این بخش چارچوب اجرایی و نقشه‌راه روابط بین‌الملل (IR) را برای عملی نمودن نقش آن جهت دستیابی به اهداف روند ویانا تشریح می‌نماید. روند ویانا به دنبال ایجاد حکومت فراگیر، بازگرداندن صلح، دموکراسی و عدالت اجتماعی در افغانستان

است و جایگزین پایدار و ماندگار در برابر رژیم ظالمانه طالبان می‌باشد. ماموریت کمیته روابط بین‌الملل (IR) تعامل با جامعه بین‌المللی، هماهنگی تلاش‌های دیپلماتیک، و تدوین پیام‌های یک‌پارچه در حمایت از اهداف گسترده‌تر روند ویانا می‌باشد. این چارچوب راه را برای فعالیت‌های کمیته باز می‌نماید و بر ارتباطات بین‌المللی و پیام رسانی هماهنگ، جهت پایان دادن به ترور در افغانستان و دفاع از حقوق بشر، مشارکت برابر و عدالت اجتماعی در سطح جهانی تأکید می‌نماید. کمیته روابط بین‌الملل (IR) در موفقیت روند ویانا در سطح بین‌المللی نقش محوری دارد. از طریق تلاش‌های هماهنگ، ارتباطات هدفمند و پیام رسانی هماهنگ از مجرای کمیته اجرایی روند ویانا اطمینان حاصل می‌نماید تا روند ویانا مورد شناسایی و حمایت بین‌المللی لازم برای آوردن دموکراسی، حقوق بشر و عدالت اجتماعی به افغانستان قرار گیرد.

ماموریت کمیته روابط بین‌الملل (IR):

ماموریت کمیته روابط بین‌الملل (IR) اجرای استراتژی تعاملات بین‌المللی روند ویانا از طریق ایجاد و حفظ روابط با ذینفعان جهانی، جلب حمایت برای جایگزین سیاسی مشروع در برابر طالبان در افغانستان و ارائه پیام دفاعی هماهنگ و منسجم است. کمیته با تأکید بر تعهدات روند ویانا به حقوق بشر، دموکراسی، و عدالت اجتماعی و اقتصادی به عنوان پایه یک دولت باثبات و فراگیر در افغانستان، تلاش‌های خود را با نگرانی‌های امنیتی و اقتصادی ذینفعان جهانی و منطقه‌یی هماهنگ خواهد نمود.

چارچوب اجرایی: الف: تشکیل کمیته هماهنگی اجرایی

به منظور تضمین اجرای منسجم روند ویانا در تمامی بخش‌ها، کمیته روابط بین‌الملل (IR) پیشنهاد تشکیل یک کمیته اجرایی را می‌نماید. این کمیته اجرایی متشکل از رؤسای هر یک از کمیته‌های روند ویانا و اعضای اضافی در صورت ضرورت، خواهد بود. کمیته اجرایی وظیفه نظارت بر هماهنگی منظم، بررسی پیشرفت‌ها و اعمال تعدیلات لازم در استراتژی کلی را بر عهده خواهد داشت. جلسات ماهانه منظم برای هماهنگی فعالیت‌های کمیته‌ها با تأکید ویژه بر اطمینان از یک‌پارچگی تلاش‌های روابط بین‌الملل با استراتژی‌های سیاسی و امنیتی، برگزار خواهد شد.

ب. هماهنگی و تدوین پیام

یک نکاتنامه برای روند ویانا به عنوان مبنای پیام‌های دفاعی و دیپلماتیک تهیه خواهد شد تا به شرایط متغیر بین‌المللی پاسخگو باشد. این نکاتنامه، با تأکید بر تعهدات روند ویانا به حقوق بشر، مشارکت برابر و برقراری عدالت اجتماعی به عنوان عناصر اساسی راه حل دموکراتیک و پایدار برای افغانستان، پیام محوری دفاعی را برای تعامل با بازیگران و ذینفعان کلیدی بین‌المللی ارائه خواهد نمود.

ج: بازدیدهای رسمی و اطلاع رسانی

به منظور اطمینان از این‌که تمام بازدیدهای رسمی و تلاش‌های ارتباطی بین‌المللی منسجم، از نظر استراتژیک هم‌سو و به خوبی

هماهنگ شده باشند، کمیته روابط بین الملل (IR) پیشنهاد می‌نماید تا مکانیزم ساختاری جهت مجوز دادن و اجرای این نوع تعاملات ایجاد شود. تمام تلاش‌های ارتباطی بین‌المللی، از جمله بازدید از پایتخت‌های کلیدی و نهادهای چند جانبه، باید با مجوز کمیته اجرایی و در همکاری با کمیته سیاسی انجام شود. این مکانیزم اطمینان می‌دهد که تلاش‌های ارتباطی با اهداف استراتژیک کلی روند ویانا هماهنگ باشند.

در اولویت بازدید از پایتخت‌های کلیدی مانند واشنگتن دی سی، بروکسل، لندن، برلین، پاریس، مسکو، پکن، دهلی نو، اسلام‌آباد و تهران جهت تأمین حمایت سیاسی و دیپلماتیک از روند ویانا با مشارکت مقامات بلندپایه قانون‌گذار و تصمیم‌گیرنده متمرکز خواهد بود. با ساختار بندی بازدیدهای رسمی به این شکل، کمیته روابط بین‌الملل از هماهنگی مؤثر اطمینان می‌دهد، تداخل‌ها به حداقل می‌رسد و تمامی تلاش‌های ارتباط بین‌المللی نمایانگر استراتژی یک‌پارچه روند ویانا می‌باشد.

د. تعاملات بین‌المللی هدفمند

کمیته روابط بین‌الملل (IR) به طور نزدیک با کمیته سیاسی روند ویانا همکاری خواهد نمود تا استراتژی‌های هماهنگ ارتباطی برای هر یک از این ذینفعان ایجاد گردد. این همکاری شامل برنامه‌ریزی بازدیدهای رسمی، تعاملات سطح بالا و مشارکت در برنامه‌های چند جانبه می‌باشد تا برای همه اطمینان حاصل شود که روند ویانا به عنوان معتبرترین و مناسب ترین راه حل برای آینده افغانستان می‌باشد.

تلاش‌های ارتباطی با دقت طراحی خواهند شد تا به منافع خاص امنیتی، سیاسی و حقوق بشری هر گروه ذینفع پاسخ دهنده و با اهداف روند ویانا و اولویت‌های آن هم‌سو باشد.

تعامل با کشورهای اسلامی:

- **عربستان سعودی، ترکیه و امارات متحده عربی (UAE):**
روند ویانا به عنوان جایگزین مشروع و هم‌سو با اسلام در برابر طالبان معرفی خواهد شد. بر ارزش‌های مشترک دینی مانند عدالت، دموکراسی و مشارکت برابر و همچنان بر ضرورت یک افغانستان صلح آمیز و فراگیر به منظور تضمین ثبات منطقه‌یی تأکید خواهد شد.

- **سازمان همکاری اسلامی (OIC):**
سازمان همکاری اسلامی به عنوان یک پلتفرم کلیدی برای ایجاد حمایت اسلامی از روند ویانا مورد توجه قرار خواهد گرفت. برای ایجاد اجماع منطقه‌یی در مورد ضرورت راه حل دموکراتیک در افغانستان با استفاده از اصول اسلامی به عنوان پایه برای این تعامل، تلاش خواهد شد.

- **تعامل با همسایگان افغانستان:**
پاکستان: بالای نیاز به ثبات منطقه‌یی و امنیت اقتصادی تأکید خواهد شد و روند ویانا به عنوان ابزاری برای مقابله با فعالیت‌های افراطی فرامرزی و ترویج تجارت پایدار و مدیریت مهاجرت معرفی خواهد شد.
ایران: بر منافع مشترک در جلوگیری از افراط گرایی در افغانستان،

تجارت و همکاری‌های اقتصادی و فرهنگی، مدیریت مهاجرت و اطمینان از این‌که روند ویانا ترویج دهنده تلاش‌های تسامح دینی است، تأکید خواهد شد.

چین: روند ویانا به عنوان نیروی ثبات‌بخش که با منافع اقتصادی و امنیتی چین هم‌سو است، به ویژه در راستای حفاظت از سرمایه‌گذاری‌های منطقه‌یی معرفی خواهد شد.

هند: بر این‌که روند ویانا به عنوان حافظ در برابر تروریسم و بی‌ثباتی در منطقه و به عنوان عامل ضروری برای ثبات گسترده‌تر در جنوب آسیا می‌باشد، تأکید خواهد شد.

کشورهای آسیای مرکزی (تاجیکستان، ازبکستان، ترکمنستان): روند ویانا به عنوان کلید برای جلوگیری از گسترش افراط‌گرایی به کشورهای آسیای مرکزی معرفی و بر منافع امنیتی و اقتصادی مشترک منطقه‌یی تأکید خواهد شد.

• تعامل با قدرت‌های منطقه‌یی:

روسیه: روند ویانا به عنوان جایگزینی با ثبات در آسیای مرکزی که راه حل‌های امنیتی و ضد تروریسم را با منافع روسیه در مهار کردن افراط‌گرایی و اطمینان از ادغام اقتصادی منطقه ای هم‌سو می‌باشد، معرفی خواهد شد.

ترکیه: تاریخچه روابط ترکیه با افغانستان و نقش بالقوه آن در ایجاد یک ساختار سیاسی پایدار، مبتنی بر حقوق و ساختار سیاسی فراگیر در افغانستان، مورد تأکید قرار خواهد گرفت.

• تعامل با سازمان‌های چند جانبه:

تعامل با سازمان‌های چند جانبه مشروعیت روند ویانا را در

سطح جهانی افزایش خواهد داد. کمیته روابط بین الملل (IR) بازدیدهای زیر را در اولویت قرار خواهد داد:

- الف. سازمان ملل (UN):
برای شناسایی رسمی روند ویانا و صدور قطعنامه‌هایی که اقدامات خلاف حقوق بشری طالبان را محکوم می‌کند، تلاش خواهد شد.
- ب. دیوان کیفری بین‌المللی (ICC):
گزارش‌های دقیق درباره جنایات جنگی طالبان، نقض حقوق بشر و تخلفات از حقوق بین الملل ارسال خواهد گردید.
- ج. پارلمان اتحادیه اروپا (EU):
تعامل با نمایندگان پارلمان اروپا (MEPs) برای جلب حمایت از راه‌حل‌های دموکراتیک در افغانستان و تأمین حمایت اتحادیه اروپا بر مبنای اصول حقوق بشر و عدالت، صورت خواهد گرفت.
- د. سازمان‌های حقوق بشر:
همکاری با گروه‌های معتبر مانند دیده‌بان حقوق بشر، عفو بین‌الملل و فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر (FIDH) به منظور افزایش آگاهی درباره نقض حقوق بشر و ترویج پاسخ‌گویی بین‌المللی، صورت خواهد گرفت.

چشم‌انداز حقوق بشر

حقوق بشر، حقوقی بنیادین و اساسی است که جان‌مایه سرشت و طبیعت انسان بوده، غیر قابل انتقال و موجب تداوم حیات نوع بشر است. این اصول مبتنی بر منزلت و کرامت انسانی مشمول حقوق و آزادی‌هایی است که تمامی انسان‌های روی زمین باید بدون هیچ گونه تبعیضی از آن برخوردار باشند. افغانستان از نخستین کشورهایست که به سازمان ملل متحد پیوسته، منشور، اصول و ارزش‌های مندرج آن را پذیرفته است و نیز از نخستین امضاکنندگان اعلامیه جهانی حقوق بشر می‌باشد. رعایت و کاربرد این حقوق در قوانین داخلی کشورها نیز از مکلفیت‌های اعضای امضا کننده می‌باشد. دولت‌ها با پیوستن به کنوانسیون‌های بین‌المللی مکلف و مسؤول‌اند که به تصویب، تطبیق و در صورت نیاز تعدیل در هم‌سویی به این میثاق‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی در قوانین داخلی خویش اقدام و برای بهتر شدن وضعیت حقوق بشری تمام شهروندان خود تلاش کنند.

در افغانستان زیر سلطه طالبان، بیشتر مردم افغانستان عمده‌ترین حقوق بنیادین خود محروم شده‌اند. زنان افغانستان از حق آموزش، کار و مشارکت در حوزه‌های عمومی منع شده‌اند. زنان به دلیل اعتراض به سیاست آپارتاید جنسیتی طالبان، مورد تعقیب، دستگیری، بازداشت و شکنجه و تجاوز در زندان‌های طالبان مواجه شده و می‌شوند.

حق آزادی بیان، اندیشه، تجمعات و آزادی‌های اساسی مدنی و سیاسی از مردم افغانستان سلب شده است. خبرنگاران و رسانه‌ها با سانسور، ممنوعیت، تهدید، تخویف، بازجویی، شکنجه و زندان مواجه‌اند. احزاب سیاسی حق فعالیت ندارند و کمیسیون انتخابات

و تمامی میکانیزم مرتبط به انتخابات لغو شده اند. نیروهای سابق دفاعی و امنیتی و مخالفان سیاسی طالبان تحت تعقیب، شکنجه، آزار، ناپدید سازی اجباری و اسارت قرار گرفته‌اند. کوچ، جابه‌جایی و آواره‌سازی اجباری مردم بومی در دوران حاکمیت طالبان افزایش گسترده یافته و نیز مال و دارایی‌های مردم غصب می‌شوند. افزون بر آن، مردم به خاطر گزینش شیوه و نحوه پوشش و صورت ظاهری زیر فشار، تحقیر و شکنجه قرار دارند. در این زمینه گزارش‌های هولناک از آزار فیزیکی و روانی مردم افغانستان هم از سوی نهادهای بین‌المللی و نیز از سوی رسانه‌ها، نهادهای جامعه مدنی و حقوق بشری داخلی به نشر رسیده است.

روند ویانا از گزارش‌های آقای ریچارد بنت گزارش‌گر مستقل حقوق بشر سازمان ملل متحد، کمیسار عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد و گزارش‌های منصفانه و مبتنی بر فاکت‌های نهادهای دیگر، استقبال نموده از جامعه جهانی به صورت جدی تقاضا می‌کند که در مواجهه با طالبان، اصول منشور سازمان ملل متحد، اعلامیه جهانی بشر، میثاق‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی که افغانستان آن را امضا و یا الحاق کرده است، را در کانون توجه خود قرار دهند. هم‌چنان باید میکانیزم‌های بازخواست و تعقیب عدلی و قضایی ناقضان حقوق بشری مردم افغانستان از طرف دادگاه کیفری بین‌المللی ICC و دیوان بین‌المللی عدالت ICJ باید به سرعت فعال شده و تحقیقات خود را آغاز کند و در پاسخ‌گو ساختن مرتکبان نقش رهبری ایفا کنند. روند ویانا، خواستار اقدام فوری بین‌المللی برای رسیدگی به نقض‌های حقوق بشر در افغانستان است. ضروری است که شهروندان افغانستان،

به‌ویژه زنان و گروه‌های به حاشیه رانده شده، در تلاش‌های حمایتی شرکت کنند و در شکل‌گیری آینده کشورشان نقش داشته باشند. وضعیت حقوق بشر در افغانستان به‌ویژه در زیر سیطرهٔ رژیم طالبان بسیار جدی است، زیرا این رژیم به‌طور سیستماتیک حقوق اساسی شهروندان خود را نقض کرده است. جامعه بین‌المللی باید در رد هرگونه نرمش در برابر طالبان مصمم بماند، مگر این که پیشرفت قابل‌توجهی در رعایت حقوق بشر، حاکمیت قانون و ارزش‌های دموکراتیک حاصل شود. افزون بر این، جامعه بین‌المللی باید از تمامی ابتکارات در راستای بازگرداندن دموکراسی در افغانستان حمایت کند تا مردم افغانستان فرصتی برای زندگی در یک جامعه آزاد و دموکراتیک داشته باشند.

اصول:

1. اصل کرامت انسانی
2. اصل آزادی و مشارکت در حوزه عمومی
3. اصل برابری در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی برای همه شهروندان افغانستان بدون توجه به نژاد، قوم، دین، مذهب، جنسیت، زبان، فرهنگ و باورهای سیاسی
4. حق برخورداری از امنیت انسانی، توسعه پایدار، همبستگی و رعایت حقوق در تمامی حوزه‌ها بدون تفکیک جنسیتی.

1. احیا/تعدیل یا تسوید قانون اساسی جدید برای افغانستان با میکانیزم‌های مشروع مبتنی بر تفاهم، اصول نمایندگی و شیوه‌های دموکراتیک
2. تصویب قوانین جدید و تعدیل قوانین زیر مجموعه برای تحقق اصول منشور سازمان ملل متحد، میثاق‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی و اعلامیه جهانی حقوق بشر و اعلامیه حقوق بشر اسلامی
3. ایجاد/ احیا کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان بر اساس پرنسپ‌های بین‌المللی
4. تدوین نصاب درسی مکاتب و نهادهای تحصیلات عالی با توجه به اصل دانش و ستندردهای بین‌المللی و اطمینان از این‌که نصاب درسی سیاست‌زده و ایدلوژی‌زده نشود و نیز پایداری آن تضمین گردد.
5. باز شدن فوری مکاتب، دانشگاه‌ها و نهادهای تحصیلی و اکادمیک به روی دختران بعد از تدوین نصاب درسی تذکر یافته در بند پنجم
6. بازگشت فوری زنان به حوزه عمومی به ویژه عرصه آموزش، تحصیلات عالی، اشتغال و عرصه سیاست
7. منع تعقیب، زندانی کردن، شکنجه، کشتارهای سیستماتیک، هدمند و دادگاه‌های صحرایی تمامی مردم افغانستان
8. متوقف شدن فوری انتقام جویی و قتل‌های خودسرانه و مرموز
9. بازکردن دوسیه جرایم علیه بشریت، جرایم جنگی و آپارتاید جنسیتی علیه طالبان در دادگاه بین‌المللی کیفری و دیوان بین‌المللی عدالت

10. حمایت از ادامه کار دفتر گزارش‌گر ویژه سازمان ملل متحد برای افغانستان
11. فراهم سازی زمینه برای حضور و مشارکت زنان افغانستان در کنفرانس‌ها و نشست‌های بین‌المللی به ویژه نشست‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد
12. حمایت پایدار از رسانه‌ها، جامعه مدنی، سازمان‌های حقوق بشری، سازمان‌های متعلق به زنان، انجمن‌های مستقل دانشگاهی، هنرمندان و نویسندگان افغانستان و نیز روندهای که در رابطه به حل منازعه افغانستان ایجاد و برگزار می‌شوند
13. توقف فوری ازدواج‌های زیر سن و اجباری و نیز فراهم‌سازی زمینه برای دسترسی زنان به خدمات صحتی
14. توقف فوری سربازگیری از کودکان و نیز شناسایی و تعقیب عدلی و قضایی افراد و نهادهای که از طریق نام مدرسه‌سازی به مغزشویی کودکان افغانستان مبادرت می‌کنند.

چشم‌انداز اقتصادی و توسعه پایدار

افغانستان در طول سالیان متمادی عضو فعال و متعهد به کنوانسیون‌های جهانی مانند سازمان ملل، اتحادیه اروپا، بانک جهانی، بانک انکشاف آسیایی، سازمان همکاری‌های اسلامی، اتحادیه همکاری‌های منطقه‌یی جنوب آسیا (سارک)، همکاری‌های اقتصادی منطقه یی آسیا (کریک) اهداف انکشاف هزاره بوده است؛ افغانستان با رویکردهای خردورزانه سیاسی و با درنظرداشت موقعیت جیواکونومیک می‌تواند به کانون اثرگذار توسعه اقتصادی و فرهنگی، خانه صلح و ترقی منطقه و جهان

مبدل شود. جامعه خودکفا، و سرشار از رفاه براساس اقتصادپویا، فراگیر و اشتغال‌زا درتبانی با سکتور خصوصی فعال و حفظ محیط زیست و سهم‌گیری فعال در پالیسی‌های جهانی تغییر اقلیم (همان طوری که افغانستان در اهداف انکشاف هزاره متعهد بود) گردد. دورنمای اقتصادی افغانستان به عوامل متعدد داخلی، منطقوی و جهانی به شمول ژئوپلیتیک جاری و تاریخی افغانستان و منطقه وابسته است که پیش‌بینی و پیشکش راه حل جامع آن ارتباط می‌گیرد به تغییر وضعیت سیاسی درافغانستان و تغییرات منطقه‌یی و بین‌المللی درقبال وضعیت سیاسی افغانستان.

عوامل کلیدی برای آینده اقتصادی افغانستان

ثبات سیاسی و وضعیت امنیتی:

ثبات سیاسی (نظام مشروع مبتنی بر قانون) و امنیتی (امنیت فزینی، روانی، اجتماعی و اقتصادی) یکی از مهم‌ترین عوامل برای رشد اقتصادی و اجتماعی در کشور به حساب می‌آید. در صورتی که افغانستان بتواند با ایجاد دولت فراگیر، مشروع و قانونمند به ثبات سیاسی برسد و وضعیت امنیتی بهبود یابد، زمینه برای جذب سرمایه‌گذاری‌های بیشتر داخلی و خارجی فراهم می‌شود.

کمک‌های مالی نهادهای بین‌المللی و ملی:

از این‌که افغانستان به مرحله صنعتی شدن و ایجاد صنایع مختلف سنگین و سبک نرسیده، بناً اقتصاد افغانستان به شدت وابسته به کمک‌های مالی و پولی بین‌المللی به شمول بانک

جهانی، بانک آسیایی، سازمان همکاری‌های اقتصادی کشورهای اسلامی، نهادهای پولی بین‌المللی و بانک‌های خصوصی است که کاهش یا قطع این کمک‌ها و مناسبات، تأثیرات منفی بزرگ بر اقتصاد افغانستان می‌گذارد، در حالی که موجودیت و افزایش این چنین مناسبات و کمک‌ها می‌تواند به بهبود وضعیت اقتصادی و توانمندسازی فعالین اقتصادی در کشور کمک کند.

برای رشد و جذب هرچه بیشتر سکتور خصوصی و جذب سرمایه‌های خارجی در افغانستان ضرورت است تا در کاهش بوروکراسی اداری، برقراری امنیت، سرمایه، اقتصاد و قضا، مبارزه جدی با فساد اداری و مالی، بهبود شرایط دیپلماتیک کشور در عرصه جهانی و عضویت در مجامع بین‌المللی و انعقاد در پیمان‌های چند جانبه سرمایه‌گذاری، اقدامات همه جانبه صورت گیرد.

و همچنین بازننگری، انکشاف و تعمیل پالیسی‌ها، چارچوب‌های حقوقی و مقرره‌های عمده مربوط سیستم مالی و تجارت، برای حصول اطمینان از مطابقت شان با شرایط افغانستان جهت تطبیق عادلانه باعث جذب سکتور خصوصی و ایجاد زمینه تعمیل PPP در کشور می‌گردد.

سروی، اکتشاف و استخراج منابع طبیعی:

افغانستان کشور است دارای منابع طبیعی سرشار و متعدد، مانند مواد معدنی و منرالی، سنگ‌های قیمتی و منابع انرژی که بهره برداری موثر آن نیازمند روندهای سروی، اکتشاف و استخراج به گونه تخصصی و مسلکی، ایجاد سیستم مدیریتی شفاف و دارای ظرفیت‌های لازم، حمایت از سرمایه‌گذاری در سیستم معدن و محاسبه دقیق منرال‌های کشور می‌باشد.

جلب سرمایه‌گذاری بالای منابع تولید انرژی و ایجاد و توسعه زیربنایها:

موجودیت و تولید انرژی موثر و ارزان در کشور برای رشد سکتور صنایع داخلی مهم و حیاتی پنداشته می‌شود و عدم موجودیت برق و تولید ارزان باعث رکود و ورشکستگی تدریجی صنایع داخلی می‌گردد. توسعه سکتور انرژی و تولید برق از طریق افزایش استفاده از منابع از طریق جذب سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی و سکتور دولتی.

ترانسپورت:

برای ترانزیت و تجارت ایجاد شاهراه‌ها، سرک‌ها، شبکه‌های خط آهن، خطوط رنوی و میادین هوایی معیاری نیاز است. بدون بازسازی راه‌ها و زیربنای مواصلاتی و ترانزیتی پیشرفت کشور امکان پذیر نیست. برای توسعه اقتصادی تکمیل سیستم شاهراه‌های منطقه‌ای از جمله اكمال پروژه راه ابریشم از مسیر افغانستان که نخست کشورهای آسیایی را میان خودشان و در قدم دوم با کشورهای اروپایی و سایر قاره‌ها وصل می‌نماید، احیای سرک‌ها برای دسترسی به دهات، حفظ و مراقبت شبکه سرک‌ها، انکشاف میدان‌های هوایی واحداث میدان‌ها هوایی جدید در سطح منطقه، تطبیق پروژه‌های راه آهن، توافق‌نامه‌های جدید با کشورهای همسایه در زمینه ترانزیت، ضروری است.

زراعت، مالداري و انكشاف دهات:

از اين كه اكثريت مردم افغانستان در دهات و ولسوالی‌ها از طريق مالداري سنتي خانگي و فارم‌هاي كوچك زراعتي و باغداری امرار معاش می‌کنند، بناً زراعت و مالداري يکي از اصلي‌ترين ارکان اقتصاد افغانستان به شمار می‌رود. انكشاف تكنالوژي زراعت و مالداري، جلب سرمايه‌گذاري به خاطر ايجاد فارم‌هاي بزرگ مالداري و زراعتي می‌تواند به افزايش توليدات زراعتي، لبنیات و گوشت و در نهايت در راستاي موثريت و مفيديت اين سكتور مهم و حياتي كمک کند. هکذا تطبيق زراعت تجارتي به عنوان منبع با ارزش معيشت از طريق جذب سكتور خصوصي و PP در زراعت و انكشاف دهات جهت کاهش فقر و فراهم‌آوري معشيت بدیل يکي از راه حل‌هاي کليدي رشد زراعت و انكشاف دهات است؛ همچنان احيا مجدد ساختارهاي سنتي و موجود آبياري، بهبود مديريت آبي کشور، راه اندازي پروژه‌هاي آبرساني و حفظ‌الصحه واعمار بندهاي كوچک آب جهت احياي زمين‌هاي زراعتي.

انكشاف شهري:

مديريت روند سريع رشد شهرنشيني جهت افزايش دسترسي به خدمات بهتر و سرپناه قابل استطاعت، از طريق تطبيق برنامه‌هاي ملي شهري كه شامل پاليسي ملي زمين و پلان‌هاي انكشاف شهري می‌گردد كه نتايج متوقعه آن عبارت است از افزايش دسترسي به سرپناه قابل استطاعت و بهبود محيط زيست شهري با ساحات سرسبز و فضاي باز و جذب سكتور خصوصي در زمينه فراهم‌آوري خدمات شهري.

معارف:

فراهم آوری تعلیمات اساسی و کاهش سطح بی سوادى ، بهبود کیفیت و مدیریت معارف، تعلیمات عمومى برای دختران و پسران، بهبود تربیت معلم و شرایط کارى معلمان، بازسازى و انکشاف زیربنای معارف، بهبود نصاب تعلیمى و مواد درسى، سوادآموزى و تعلیمات غیررسمى، فراهم ساختن تعلیمات حرفوى و توسعه مهارت ها با درنظرداشت نیازهای بازارکار از طریق انتقال مسؤولیت به مقامات محلى برای عرضه خدمات تعلیمى در عین زمان با تقویت نظارت و ظرفیت پلان گذارى استراتژیکی وزارت های معارف، تحصیلات عالی و کار و اموراجتماعى.

تکنالوژى معلوماتى و ارتباطى:

پیگیری اقدامات لازم به سوى منسلک ساختن دولت به سیستم عصرى کمپیوتر (e-government) جهت بلندبردن کیفیت حکومت داری و کاهش فساد ادارى.

صحت و تغذیه:

رسیدگی به پوشش خدمات صحى اساسى همگانى، تطبیق مجموعه خدمات صحى اولیه و اتصال مراجع ارتباطى مریضان به مراکز صحى خدمات اولیه، انکشاف خدمات صحت مادران و انجمن های رهنمای خانواده، بهبود وضعیت تغذیه مادران و اطفال، کنترل امراض سارى از طریق یک برنامه جامع انکشاف نهادى برای خدمات صحى.

مصئونیت اجتماعی:

کاهش فقر از طریق اقدامات هدفمند و پایدار از نظر مالی در زمینه مصئونیت‌های اجتماعی، اختصاص منابع کافی به فقیرترین ساحات از طریق برنامه‌های ملی و برنامه‌های حمایتی موثر؛ راه اندازی برنامه‌های منسجم در زمینه‌های اشتغال زایی و مصئونیت‌های اجتماعی و کمک‌های انسان‌دوستانه برای آنانی که از ناحیه حوادث طبیعی، ناامنی و بازگشت از مهاجرت متضرر می‌شوند.

پایان

پنجمین کنفرانس روند ویانا، فوریه ۲۰۲۵

International Feedback

DOCUMENTS

- A 118th Congress Resolution, 2023–2024, H. Res. 1433, Condemning the Taliban as a terrorist organization and supporting the Vienna Process as a platform for anti-Taliban political opposition
- E Correspondence with His Excellency Mr. António Guterres, Secretary General of the United Nations
- I Reply letter from His Excellency Mr. António Guterres to Vienna Process
- K Open letter to His Excellency António Guterres on the Vienna Process for a Democratic Afghanistan activities
- N Allied Rescue Coalition, Mr. James P. Bradley, US President Candidate, September 10, 2022
- P Afghan Liberty Project, Mr. Ryan Mauro
- Q Flanders Fields, Ben Owen, September 9, 2022
- R Continuing Evangelical Episcopal Communion, Archbishop Robert Gosselin, 9 September, 2022
- T Project Exodus Relief, Mr. David Michael Edwards, Jr., September 10, 2022
- U Moral Compass, Travis Dale Peterson, 9 September, 2022
- W Media coverage

H. RES. 1433

Condemning the Taliban as a terrorist organization and supporting the Vienna Process as a platform for anti-Taliban political opposition.

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

September 10, 2024

Mr. Burchett submitted the following resolution; which was referred to the Committee on Foreign Affairs

RESOLUTION

Condemning the Taliban as a terrorist organization and supporting the Vienna Process as a platform for anti-Taliban political opposition.

Whereas the Taliban, having seized control of Afghanistan in August 2021, has engaged in a systematic campaign of violence, repression, and terror, undermining the fundamental rights of the Afghan people and violating international norms, while also harboring foreign terrorist organizations and providing them with a safe haven to operate, further destabilizing the region and posing a threat to global security;

Whereas the Taliban's actions, which include the persecution of women and girls, the suppression of free speech, and the targeting of ethnic and religious minorities, exemplify the characteristics of a terrorist organization and warrant unequivocal condemnation by the international community;

Whereas, in light of the Taliban's continued acts of terrorism and oppression, it is imperative that the United States reaffirms its commitment to promoting democratic governance and human rights in Afghanistan, as well as supporting those who oppose the Taliban's authoritarian rule;

Whereas the Vienna Process, an inclusive political dialogue platform established in Vienna, Austria, serves as a beacon of hope for all anti-Taliban opposition groups, fostering a united front against the Taliban's oppressive regime;

Whereas the Vienna Process promotes collaboration and inclusivity, bringing together diverse factions, including former government officials, civil society representatives, and various ethnic groups, ensuring that all voices within Afghanistan's opposition are heard and represented;

Whereas the Vienna Process has emerged with an emphasis on inclusivity and comprehensive representation of the Afghan populace, thereby enhancing the legitimacy and effectiveness of efforts to establish a democratic and accountable governance structure in Afghanistan;

Whereas the Vienna Process embodies a commitment to peaceful negotiation and conflict resolution, providing an alterna-

tive to the Taliban's violent tactics and fostering an environment where dialogue can flourish;

Whereas the Vienna Process is endorsed by Vets4NRF, an organization of United States veterans that supports all anti-Taliban movements, including the National Resistance Front of Afghanistan, led by Ahmad Massoud, and the Afghanistan Green Trend, led by Amrullah Saleh, within the United States, with the aim of improving the relationship between Afghanistan and the United States;

Whereas the United States dedicated over 20 years to supporting democracy and strengthening the rule of law in Afghanistan through diplomatic and military efforts; and

Whereas the United States and veterans of the Global War on Terrorism, and their families, who sacrificed greatly in this 20-year war in the name of protecting the United States from terrorism by strengthening Afghanistan's freedom, remain committed to supporting the people of Afghanistan in their ongoing struggle for freedom: Now, therefore, be it

Resolved, That the House of Representatives—

- (1) condemns the Taliban as a terrorist organization for its ongoing violent and oppressive actions against the people of Afghanistan and its blatant disregard for human rights and international law, as well as its support for international terrorist organizations;
- (2) supports the Vienna Process as a crucial platform for uniting all anti-Taliban political opposition groups, emphasizing the importance of inclusivity and representation in the pursuit of a democratic future for Afghanistan;

- (3) encourages continued international engagement with the Vienna Process and its stakeholders, recognizing its potential to forge a united front against the Taliban and create pathways for sustainable peace and stability in Afghanistan;
- (4) calls on the United States Government to actively participate in and support the Vienna Process, ensuring that the voices of the people of Afghanistan are prioritized in any future negotiations regarding the governance of Afghanistan;
- (5) reiterates the importance of standing in solidarity with the people of Afghanistan, particularly those who have been marginalized and oppressed under the Taliban regime, and affirms the commitment to uphold human rights and democratic principles in all diplomatic efforts; and
- (6) respectively requests that the Clerk of the House of Representatives transmit a copy of this resolution to the Secretary of State and to the United Nations, urging them to support the aims of the Vienna Process in fostering a democratic Afghanistan free from the tyranny of the Taliban.

Vienna Process for a Democratic Afghanistan

Vienna Office, Austria

transferprojektwtk@gmail.com

30 April, 2023

His Excellency Mr. Antonio Guterres
Secretary-General of the United Nations
New York City
U. S. A.

Our Urgent Appeal:

DON'T JUST LISTEN TO US, RESPOND TO US!

Re.: Your meeting with the Special Representatives in Doha

Dear Secretary General,

We, the undersigned Afghan women from deferent ethnic, religious, and cultural backgrounds are united in our grave concerns that a closed-door gathering, featuring special envoys on Afghanistan from various countries, is being hosted by the United Nations in Doha, Qatar, without the representation and inclusion of Afghan women.

This meeting reportedly aims to “clarify expectation” regarding concerns held by the United Nations and UN member states about the Taliban’s barbaric and violent oppression of women and girls. The lack of participation—and more so—the acknowledgment of Afghan women in these forums is of utmost apprehension, especially following the recent offensive comments by the UN Deputy Secretary General Amina J. Mohammad, who expressed the possibility of taking “baby steps to put us back on the pathway to

recognition of the Taliban, a principled recognition.” This, Your Excellency, expresses a shocking disregard for our ongoing and existential fight for survival.

The women of Afghanistan are incredulous that the United Nations, UN member states, or any international organisation would deliberately engage with a well-known terrorist establishment—let alone with the Taliban, who continue to outrageously violate basic human rights of the Afghan people, through targeted violence against women, girls and ethnic minorities. There is indisputable evidence of the Taliban’s gender apartheid and the systematic elimination of women and girls from all features of society in Afghanistan. The Taliban are not reformers. We protest and criticise any effort to “normalise” diplomatic affairs with Taliban.

Hence, we wholeheartedly appeal to the United Nations and its member states that instead of “taking baby steps” towards recognising the terror regime of the Taliban, the United Nation must, as a matter of immediacy, urgently embrace its long-stated mandate and work with the International Criminal Court (ICC) to hold the leaders of the Taliban accountable for their despicable human rights violations and war crimes. This includes the forcible displacement and confiscation of land from indigenous communities in northern and central Afghanistan, as well as the arbitrary and unlawful detention and persecution on of peaceful protesters, advocates of universal education, journalists, university professors, and former members of the democratically-elected government and national security forces. These egregious offenses, which contradict basic humanity, flagrantly violate international human rights agreements and humanitarian law and are clear contraventions of the ICC Rome Statute.

Since August 2021, Afghanistan has become a safe haven for terrorist groups, including Al Qaeda, Daesh, and other regional

terrorist fractions. The killing of Al-Qaeda leader Imam Al Zawahiri in Kabul by US forces in July 2022, as well as the attacks on members of the Tehrike-Taliban Pakistan in Khost and other provinces, provide clear evidence of the escalating terrorism in the region.

We, the women of Afghanistan who participated in the 2nd Vienna Conference, call upon all attendees of the Doha meeting on Afghanistan on May 1–2 to:

Ensure that Afghan women are invited and granted the opportunity to express themselves in any such summit about Afghanistan, especially on subjects relating to women and girls. This should include Afghan women's rights activists, protestors, and leaders in exile, as well as female members of civil society, both inside and outside of Afghanistan. Global leaders—who do not distance themselves from Amina J. Mohammad's irresponsible attitude and continue to only pay lip-service to the protection of girls' and women's rights of Afghanistan—do not represent us!

Confirm that Taliban leaders are accountable under the principle of Universal Jurisdiction for the heinous crimes they have and continue to commit against the people of Afghanistan, in particular against women and girls.

Confirm that disciplinary international restrictions are enforced on the leaders and administrators of the Taliban. Corresponding sanctions, comprising the extension of the travel prohibition, a world-wide restriction on assets owned by the Taliban and Taliban leadership, and systematically relisting senior Taliban officials on the UN sanctions list are essential steps to guaranteeing the defence of human rights for the people of Afghanistan.

Confirm that the people of Afghanistan are fully empowered in paving the way for an inclusive government that respects the will of all Afghans and includes representatives from all sectors

of society, with particular attention given to the participation of women and ethnic minorities.

A failure to courageously stand up against the Taliban and make them responsible for their crimes will enable their cruel, persistent, and ferocious rule of terror to carry on.

And you will be held accountable for your inaction before the court of humanity!

DON'T JUST LISTEN TO US, RESPOND TO US!

Sincerely, We, the women of Afghanistan who participated in the 2nd Vienna Conference.

To:

The United Nations Secretary General

The United Nations Assistant Mission for Afghanistan (UNA-MA)

The United Nations Human Rights Council

The United Nations Security Council

The Secretary of State, Washington DC, United States

The High Representative of the EU for Foreign Affairs and Security Policy, Brussels, Belgium

The Minister of Foreign Affairs Austria

The Minister of Foreign Affairs Australia

The Minister of Foreign Affairs of Belgium

The Minister of foreign Affairs Great Britain

The Minister of Foreign Affairs of France

The Minister of Foreign Affairs of Germany

The Minister of Foreign Affairs Iran

The Minister of Foreign Affairs India

The Minister of Foreign Affairs Netherlands

The Minister of Foreign Affairs Pakistan

THE SECRETARY-GENERAL

2 May 2023

Dear Signatories,

I wish to thank you for your letter dated 30 April 2023, voicing your concerns about developments in Afghanistan, particularly regarding the rights of women and girls.

I condemn, without reservation, the decisions of the Taliban to ban women from attending higher education and from working for non-governmental organizations, and, now, the United Nations. These decisions are a violation of the human rights of women and have grave humanitarian consequences. This message has been consistently conveyed to all interlocutors, including directly to the Taliban during the Deputy Secretary-General's recent visit to Afghanistan, at my request.

The United Nations is committed to supporting the engagement of the international community on the issue of Afghanistan. The Security Council resolution, passed unanimously with 92 co-sponsors, condemned the decision of the Taliban to ban Afghan women from working for the United Nations in Afghanistan, which, it affirmed, undermines human rights and humanitarian principles, and called upon the Taliban to swiftly reverse the policies and practices that restrict the enjoyment by women and girls of their human rights and fundamental freedoms. It further reaffirmed the indispensable role of women in Afghan society, including in humanitarian response and peacebuilding, and stressed the importance of their full, equal, meaningful and

safe participation for the future and long-term development of Afghanistan.

On 1 and 2 May 2023, I convened a group of special envoys on Afghanistan to enhance principled engagement around common objectives, including issues of human rights and inclusive governance, with a view to finding a durable way forward on the situation in Afghanistan.

Regarding the issue of recognition, that is a matter for Member States. The United Nations Secretariat follows any guidance that the General Assembly or the Security Council may provide on whom to interact with as the government of a Member State.

I take this opportunity to reaffirm that the United Nations stands in full solidarity with the people of Afghanistan and will continue to call for the reversal of all measures restricting the right of women and girls to education and the rights of women related to employment, freedom of movement and full, equal and meaningful participation in public life.

Yours sincerely,
António Guterres

Vienna Process for a Democratic Afghanistan

Vienna Office, Austria

transferprojektwtk@gmail.com

25 June 2024

His Excellency Mr. António Guterres
Secretary-General of the United Nations
New York City
U. S. A.

Open Letter

Vienna Process for a Democratic Afghanistan

4th of Saratan, 1403 (June 26, 2024)

Vienna, Austria

Dear Mr. António Guterres, Secretary-General of the United Nations:

We, the participants of the Fourth Vienna Process for a Democratic Afghanistan, representing forty political organizations, resistance groups, civil society, human rights advocates, women's and youth groups of Afghanistan, as well as academic and scholarly figures gathered here in Vienna, representing the ethnic, linguistic, cultural, gender, religious, and sectarian diversity of Afghanistan strive to rescue our country from its current deplorable state and to bring about conditions that bolster our nation's socio-economic welfare through an inclusive, democratic process. The Taliban's illegitimate rule is not only a great calamity and a disaster for the people of Afghanistan, but it has also brought about unprecedented political, educational, economic, and cultural challenges facing our suffering nation. The Taliban are a criminal, extremist,

and terrorist group, which does not represent the people of Afghanistan. We know from the United Nations' own recurrent reports that that this group has facilitated the activities of regional and transnational terrorist groups, posing serious threats to regional stability and international peace and security.

As the United Nations has planned to host the third Doha meeting on Afghanistan on June 30, 2024, we ask that you avoid both normalizing the Taliban's terrorist group under any circumstances and creating an environment where a terrorist group represents sovereign Afghanistan, and its people gains the basic principles of the United Nations Charter.

The agenda of the third Doha meeting demonstrates that the United Nations has deviated from its people-cantered mandate, directly violating the UN Security Council Resolution 2721. According to the Resolution, the Doha meeting was supposed to appoint a Special Representative of the Secretary-General for Afghanistan and to form a contact group. Moreover, the United Nations, according to the Resolution, was supposed to utilize the contact group for paving the way for dialogue between the Taliban and Afghanistan's political and civil society groups in order to find negotiated solutions to ending the multiplicity of growing crises confronting the people of Afghanistan today. However, the political groups have not been invited to the Doha meeting and the representatives of Afghan women and civil society have also been excluded from the third Doha meeting at the request of the Taliban. The unilateral participation of the Taliban and the setting of the agenda for the meeting at their request render the third Doha meeting and the entire Doha process illegitimate and unacceptable for the people of Afghanistan and their representatives.

Consistent with the UN Charter, the people of Afghanistan demand that the United Nations strictly adhere to the resolu-

tions of its Security Council and act as a neutral mediator and facilitator of meaningful efforts for sustainable peace and development in Afghanistan. To the contrary, however, the United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), by complying with the demands of the Taliban terrorist group and ignoring the oppression of the people of Afghanistan and gender apartheid in the country, unprecedentedly undermines the image and credibility of the United Nations in Afghanistan and across the world.

We, the participants of the Vienna Process conference, request you, Mr. Secretary-General, to act accountably, concerning the sensitivity of Afghanistan's political issues. We also call on the United Nations to ensure transparent oversight of international humanitarian aid to Afghanistan.

Allied Rescue Coalition
30902 Clubhouse Dr# 16E Languna Niguel CA 92677
jbradley@alliedrescuecoalition.org

September 10, 2022

Dear Sirs and Madams,

On behalf of Allied Rescue Coalition and the many citizens we represent, please accept our deepest appreciation for your hosting a political meeting to be held in Vienna on September 15–17, 2022, which we expect to include prominent Afghan political leaders, human rights activists, and well-known Afghan scholars.

Apparently, Taliban forces were given the opportunity, despite the violence and illegitimacy of their takeover, to fulfil expressed commitments regarding the fundamental rights of all Afghans, particularly women and girls. A binding obligation was also imposed on them to ensure that they did not provide a safe haven for international terrorism in Afghanistan. International organizations and many countries pursued a dialogue and engagement strategy with the Taliban. We hoped that such interactions would positively influence the Taliban's approach and actions toward the needs of the civilian population.

As a result of their failure to deliver on all their commitments, the Taliban have re-enacted exorbitant policies and directives. As part of its systematic eradication of women and girls from public life, the Taliban have banned young women from access to secondary education and systematically restricted their fundamental rights to work and participate actively in society. Not only does the denial of education to girls and women constitute a grave violation of human rights, but it also compromises the future of the

Under the Taliban rule, detained activists, kidnappings, dis-

appearances, forced displacements, collective punishments, including those against minority groups, media crackdowns, extrajudicial killings, and torture, including torture of former members of the national security forces and government officials, constitute normal practices. These combined with other measures have perpetuated a climate of fear and physical and psychological insecurity, which has forced hundreds of thousands of Afghans to leave the country. The crimes must not be tolerated nor ignored.

Although there have been consistent national and international calls for the Taliban to respect basic human rights, they have been ignored and rejected.

We would like to thank you for inviting Honorable Ahmad Massoud, leader of the Afghan National Resistance Front, to your event. He is regarded internationally as the epitome of light and peace for our country and he represents the end of terrorism as we know it. Providing Afghanistan's political leaders with spaces who are not involved in corruption or human rights abuse for the past four decades provides a historical opportunity for the nation to establish a common ground and find ways to resolve Afghanistan's conflict through political means.

Respectfully,
James P. Bradley
US President Candidate
Allied Rescue Coalition

Afghan Liberty Project
Since 2021
www.afghanlibertyproject.org

To Whom It May Concern:

Afghan Liberty Project would like to express our appreciation of your inviting Ahmad Massoud to speak in Vienna on September 15–17.

We believe Mr. Massoud and the National Resistance Front represent the best hope for an Afghanistan that is free of terrorism and human rights abuses.

By allowing leaders like Mr. Massoud to have a platform, you are making a substantive contribution towards realizing that hope.

The peace process is dependent upon your support and your cooperation is greatly appreciated.

Sincerely,
Ryan Mauro

Ben Owen
President/CEO, Founder
745 Atlanta Rd., Ste 108
Cummings, GA 30040

Flanders Fields
Veterans supporting Veterans

September 9, 2022

To whom it may concern:

Our sincere appreciation goes out to you for inviting Ahmad Massoud to speak in Vienna on September 15–17.

We believe Mr. Massoud symbolizes the end of terrorism and darkness.

By allowing Afghan politicians without a history of corruption or human rights abuses to speak up, we can find common ground and solve all conflicts.

The peace process in Afghanistan depends on your support and your cooperation is greatly appreciated.

Best Regards,
Ben Owen

Continuing Evangelical Episcopal Communion
Office of the General Secretary
secretariat@ceec.church

9 September 2022

To whom it may concern

RE: Vienna Summit on Afghanistan (Sep 15–17, 2022)

Dear Organizers of the Vienna Summit on Afghanistan,

First of all, please allow me to express my heartfelt thanks for facilitating such a significant and potentially transformational political meeting in Vienna on September 15–17, 2022. The diversity of invited speakers—among whom are several prominent Afghan political leaders, respected human rights activists, and well-known Afghan scholars—bodes well for the quality of the interactions and offers hope for an outcome that will affect the harried nation of Afghanistan.

As a Communion, we have been involved in a number of substantive ways to help protect life and support and sustain Afghan refugees. We are therefore grateful for your invitation to Ahmad Massoud, leader of the Afghan National Resistance Front as a participant. We see him as the embodiment of peace and light for Afghanistan, marking the end of terrorism as we know it.

It's a historic opportunity to establish a common ground by providing Afghan political leaders with spaces who haven't been involved in corruption or human rights abuses. Torture, killing, brutality, intimidation, suppression of the media, forced displacement, and the issuance of stringent restrictions have summed up the reality of Afghanistan today and covered the nation like a pall of death. The goal of this conference is to find a path forward to

a sustainable peace, one that will protect the lives of all Afghans, and most especially those currently at greatest risk.

We write, therefore, to express our encouragement that you continue with the plan to convene this summit. Moreover, please do permit Mr. Ahmad Massoud to speak; the voice of freedom and peace calls and ought to be carefully attended to by all.

Your outstanding contribution to the peace and prosperity of Afghanistan will always be remembered with deep gratitude by the Afghan people.

Blessing of grace and peace,
Archbishop Robert Gosselin

David Michael Edwards, Jr.
Founder, Project Exodus Relief
mikee@prosxodusrelief.com

Sept 10, 2022

To whom it may concern,
Dear organizers of the Vienna Summit on Afghanistan,

Thank you for hosting this very important event. We hope that this summit will change the dynamic in Afghanistan and provide a way ahead for the desperate people of that country. Our sincere appreciation goes out to you for inviting Ahmad Massoud to speak at this event on September 15–17.

We believe Mr. Massoud symbolizes the hope the country of Afghanistan needs. By allowing Afghan politicians without a history of corruption or human rights abuses to speak up, we can find common ground and hopefully solve some of these disastrous problems being encountered by the Afghan people. I have personally witnessed atrocities committed by the Taliban, and other terrorist groups since the fall of Kabul just over a year ago. Girls no longer have the freedom to receive education like they did before the fall. Mr. Massoud is one of the biggest advocates for his people and we believe his message will be powerful.

The peace process in Afghanistan depends on your support and your cooperation is greatly appreciated. Please allow him to speak honestly as the key representative for those without a voice still suffering through this archaic treatment by the Taliban.

Very Respectfully,
David Michael Edwards, Jr.

Travis Peterson, MSgt USAF (Ret)
Founder and Director of Moral Compass Federation

9 September 2022

RE: Vienna Summit on Afghanistan (Sept 15–17, 2022)

To whom it may concern,
Dear Organizers of the Vienna Summit on Afghanistan,

Thank you for hosting such an important and historic event. This summit will hopefully change the course of history in regard to the legitimacy of Afghanistan and her populace. The taliban occupation of Afghanistan has stripped the freedoms and the rights of the Afghanistan people for too long. The past 20 years has brought religious, educational and most importantly prosperity opportunities to many that would have never had a chance. One year past, those freedoms were stripped from generations to come as the taliban took control. This taliban control by hatred and oppression needs to stop immediately and control needs to belong to the proud and free Afghan populace. The Vienna summit on Afghanistan is an awaking that will host many prominent Afghan political leaders, human rights activist and a wide array of scholars that have the best interests of Afghanistan in mind allowing for a prominent discussion and way forward.

As the director of the Moral Compass Federation I have witnessed the atrocities across Afghanistan due to the taliban control. The world has options to relieve the hellish conditions under which the Afghan civil society are currently living due to taliban rule.

I encourage an open dialogue focused on peace and prosperity across the board. Allowing Mr Ahmad Massoud to speak those

voices of freedom will be a step forward in the direction for peace within Afghanistan. The opportunity for girls and boys to not be afraid, but instead pursue their desired futures. For the men and women to rejoice in marriage and family values as God intended.

There is no more room in the hearts of the Afghan people to continue enduring such barbaric and illegal control due to the taliban occupation. Its time for the leaders such as Mr Ahmad Massoud to speak and let the masses of the world know that this wrong can be righted by support, education and advocacy.

Please in due respect allow Mr Ahmad Massoud speak the voice of the unheard at the Vienna Summit on Afghanistan.

Best and regards,

Sincerely,

Travis Dale Peterson

Media coverage

Arte TV-Movie: Afghanistan: *les derniers résistants* |
Die Unbeugsamen von Afghanistan, 53 min., 2023

Hudson Institute
POLITICAL STUDIES

ARAB NEWS

The Voice
Of The War
Victims

Süddeutsche Zeitung

Die Presse

DER STANDARD

Parlament
Österreich

Austrian Parliament: Hearing with members of the
Vienna Process for a Democratic Afghanistan